

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย



การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว

เกาะพะงัน

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร



910.4(210.7)

สทบ

ฉ.2

ฉ.2

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตุลาคม 2538



การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว

เกาะพะงัน

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

จัดทำโดย

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร (สวล.)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตุลาคม 2538



วท.

ที่ วว 5101/ 4019

๕๐ ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอส่งรายงานขั้นสุดท้ายการศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน
เรียน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
อ้างถึง สัญญาที่ จ. 12422537 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2538
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานขั้นสุดท้าย จำนวน 100 ชุด
สรุปรย่อสำหรับผู้บริหาร (ไทย-อังกฤษ) จำนวน 200 ชุด

ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ทำการศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน ซึ่งต้องส่งรายงานขั้นสุดท้ายภายในวันที่ 25 ตุลาคม 2538 นั้น

บัดนี้ วท. ได้จัดทำรายงานฉบับดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอส่งรายงานดังกล่าวให้ททท. เพื่อพิจารณาตรวจรับต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพูนสุข อัครธัมภ์)

รองผู้ว่าการ

รักษาการแทนผู้ว่าการ

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

โทร. 5795515 ต่อ 4403

โทรสาร 5614771

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

๑๙๖ พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทร.(๖๖)(๐๒)๕๗๙๑๑๒๑-๓๐,๕๗๙๕๕๑๕,๕๗๙๐๑๖๐,๕๗๙๘๕๓๓

โทรสาร (๖๖๒)๕๖๑๔๗๗๑,๕๗๙๘๕๓๓ เทล็กซ์ ๒๑๑๙๒ TISTR TH

คำนำ

รายงานการศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงันฉบับนี้ สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) จัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย (ททท.) ตามสัญญาจ้างที่ 124/2538 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2538

สาระของรายงานประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์การท่องเที่ยวของเกาะพะงัน
ซึ่งได้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ ทรัพยากร เศรษฐกิจ-สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และการท่องเที่ยว
ที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งการคาดการณ์ในอนาคต เสนอไว้ในบทที่ 2 ในบทที่ 3 เสนอผลการ
ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่เกาะพะงัน อันเนื่องมาจาก
ปัจจัยทางกายภาพ และทรัพยากร ส่วนบทที่ 4 เสนอแผนปฏิบัติการฯ ได้เสนอไว้ภายใต้กรอบและ
แนวทางการพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้
การศึกษาได้เสนอแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติไว้ในบทที่ 5

การศึกษาแผนปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้สำรวจรวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่
เกาะพะงัน โดยได้ใช้วิธี การเดินสำรวจการสัมภาษณ์ การสอบถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจาก
ทุกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับ ททท. จัดประชุมเพื่อการประชาสัมพันธ์ และรับ
ฟังความคิดเห็นท้องถิ่น ในวันที่ 25 กันยายน 2538 ที่เกาะพะงัน ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้นำข้อคิดเห็นและ
เสนอแนะจากที่ประชุมมาพิจารณาประกอบการปรับปรุงร่างรายงานให้เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อ
จะได้เป็นแผนปฏิบัติการฯ ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รายงานสรุปย่อสำหรับผู้บริหารฉบับนี้ ได้สรุปผลการศึกษาทั้งหมดเพื่อให้ผู้บริหาร
สามารถทำความเข้าใจผลการศึกษาในระยะเวลาสั้น

คณะผู้ศึกษา หวังว่า แผนปฏิบัติการฉบับนี้จะเป็นพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาการท่องเที่ยว
แบบยั่งยืนต่อไป

คำขอบคุณ

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงันครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบุคคลและคณะบุคคล รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เกาะพะงัน ที่ได้ให้ข้อมูลความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ทั้งในขณะสำรวจและศึกษาข้อมูล และในการประชุมรับฟังความคิดเห็นท้องถิ่น

คณะผู้ศึกษาใคร่ขอขอบคุณองค์กรและกลุ่มบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ได้แก่ อำเภอเกาะพะงัน ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาะพะงัน ผู้ประกอบการบังกะโล ร้านค้าและบริการ ตลอดจนนักท่องเที่ยว

ด้านบุคคลนั้น คณะผู้ศึกษาขอขอบคุณ นายเฉลียว กาพสุวรรณ อดีตนายอำเภอเกาะพะงัน นายจุมพล ม่วงทอง นายอำเภอเกาะพะงัน ร.อ.สานิตย์ ทองศรี ประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

ท้ายที่สุดนี้ คณะผู้ศึกษา ใคร่ขอขอบคุณการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ที่ได้มอบความไว้วางใจให้ วท. ดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้รวมถึงคณะกรรมการโครงการ คณะทำงานร่วม และเจ้าหน้าที่ ททท. ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดังแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

คณะผู้ศึกษา วท.

ที่ปรึกษา	นายเฉลิมชัย ห่อนาค ผู้ว่าการ
ผู้อำนวยการโครงการ	นายไชยยุทธ กลิ่นสุคนธ์
รองผู้อำนวยการโครงการ	นายประมุข แก้วเนียม
หัวหน้าโครงการ	นายอนุชา เล็กสกุลดิถก
คณะทำงาน	นายมานพ อิศสระรีย์ นายสุชาติ ทิมกุล นายเชิดชัย นาคทิพวรรณ นางสิทธิรัตน์ เล็กสกุลดิถก นายวินิจ บัวหুম นางศิริวรรณ อิศสระรีย์ นางสาวนงลักษณ์ โรจนแสง นายสรวง ช. เชียงทอง
สนับสนุนโครงการ	นางละม่อม อินทรกำแหง นางรำไพ อยู่เจริญ นางสุพุมาลัย คุรุทอนอม นางถวิล พรหมณพันธ์ นางทัศนาศุภากรจิตติรักษ์ นายคีรี คุรุทอนอม นายไกรสร พริกหุ้ง นางสาวรสสุคนธ์ ไชยสุวรรณ

คณะกรรมการโครงการศึกษา

- | | |
|---------------------------------------------------------|----------------------------|
| 1. รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา | ประธานกรรมการ |
| 2. ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนา | กรรมการ |
| 3. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือผู้แทน | กรรมการ |
| 4. นายอำเภอเกาะพะงัน | กรรมการ |
| 5. ผู้แทน สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม | กรรมการ |
| 6. ผู้แทน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย | กรรมการ |
| 7. ผู้แทน กรมโยธาธิการ | กรรมการ |
| 8. ผู้แทน กรมประมง | กรรมการ |
| 9. ผู้แทน กรมเจ้าท่า | กรรมการ |
| 10. ผู้แทน กรมป่าไม้ | กรรมการ |
| 11. ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด | กรรมการ |
| 12. ผู้แทน กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว | กรรมการ |
| 13. ผู้แทน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด | กรรมการ |
| 14. ผู้แทน ชมรมการท่องเที่ยวเกาะพะงัน | กรรมการ |
| 15. ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ | กรรมการ |
| 16. ผู้อำนวยการสำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต 5 | กรรมการ |
| 17. ผู้อำนวยการกองพัฒนาบริการท่องเที่ยว | กรรมการ |
| 18. ผู้อำนวยการกองวางแผนโครงการ | กรรมการและเลขานุการ |
| 19. น.ส.จุฑาทิพย์ เจริญลาภ | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |

คณะทำงานร่วม

- | | |
|----------------------------------|------------------|
| 1. ผู้อำนวยการกองวางแผนโครงการ | หัวหน้าคณะทำงาน |
| 2. หัวหน้างานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม | เจ้าหน้าที่ทำงาน |
| 3. พนักงานในกองวางแผนโครงการ | เจ้าหน้าที่ทำงาน |

สารบัญ
สารบัญเรื่อง

	หน้า
ปกกรอง	ก
จดหมายนำส่ง	ข
คำนำ	ค
คำขอบคุณ	ง
คณะกรรมการโครงการ	จ
คณะทำงานร่วม	ฉ
คณะผู้ศึกษา	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญเรื่อง	ช
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ฅ
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบเขตโครงการ	1
1.4 วิธีการดำเนินงาน	3
2. สถานการณ์การท่องเที่ยวเกาะพะงัน	4
2.1 สภาพทั่วไปทางกายภาพ	4
2.2 คุณภาพสิ่งแวดล้อม	9
2.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	9
2.4 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	10
2.5 การท่องเที่ยว	10
2.6 สรุปสภาพการท่องเที่ยวและปัญหา	15

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
3. ระดับขีดความสามารถในการยอมรับการพัฒนาการท่องเที่ยว	19
4. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน	21
4.1 กรอบพัฒนาการท่องเที่ยว	21
4.2 แนวทางการพัฒนาโดยรวม	22
4.3 แผนงาน-โครงการ	26
5. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	38
5.1 องค์กรในการบริหารและจัดการตามแผน	38
5.2 องค์กรในการปฏิบัติตามแผน	39

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวเกาะพะงัน ปี 2537	13
ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะพะงัน ปี 2537 จำแนกตามพื้นที่	14
ตารางที่ 3 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะพะงัน ช่วงปี 2538-2557	16
ตารางที่ 4 จำนวนสถานที่พักและห้องพักของเกาะพะงันจำแนกตามสถานที่ตั้ง ปี 2537	17
ตารางที่ 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	28
ตารางที่ 6 แผนงาน-โครงการในแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน	29

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 ขอบเขตพื้นที่โครงการ	2
รูปที่ 2 สภาพภูมิประเทศของเกาะพะงัน	5
รูปที่ 3 ทรัพยากรของเกาะพะงัน (แหล่งน้ำ ป่าไม้ ปะการัง พื้นที่ท่องเที่ยว)	6
รูปที่ 4 การใช้ประโยชน์ที่ดินของเกาะพะงัน ปี 2538	7
รูปที่ 5 ผังเมืองรวมเกาะพะงัน	8
รูปที่ 6 ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน	11
รูปที่ 7 แนวโน้มการขยายตัวของนักท่องเที่ยวสะสมต่อวันเทียบกับ ระดับขีดความสามารถที่รองรับได้	20

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

นับจากปี พ.ศ. 2528 ถึงปัจจุบัน เป็นเวลาเกือบ 10 ปีแล้ว ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี จากศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีสภาพธรรมชาติทางทะเลอันโดดเด่น และมีการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ได้ก่อให้เกิดปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น ประกอบกับ ททท. ได้ให้ความสนใจศึกษากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในอนุภาคเดียวกันนี้มาเป็นเวลานาน และมุ่งหวังการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ดำเนินไปในทิศทางและรูปแบบที่ยั่งยืน จึงเกิดความคิดที่จะวางข้อกำหนดแนวทางในการวางแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงันขึ้น สำหรับเป็นกรอบการพัฒนาในทิศทางที่เหมาะสมในระยะต่อไป

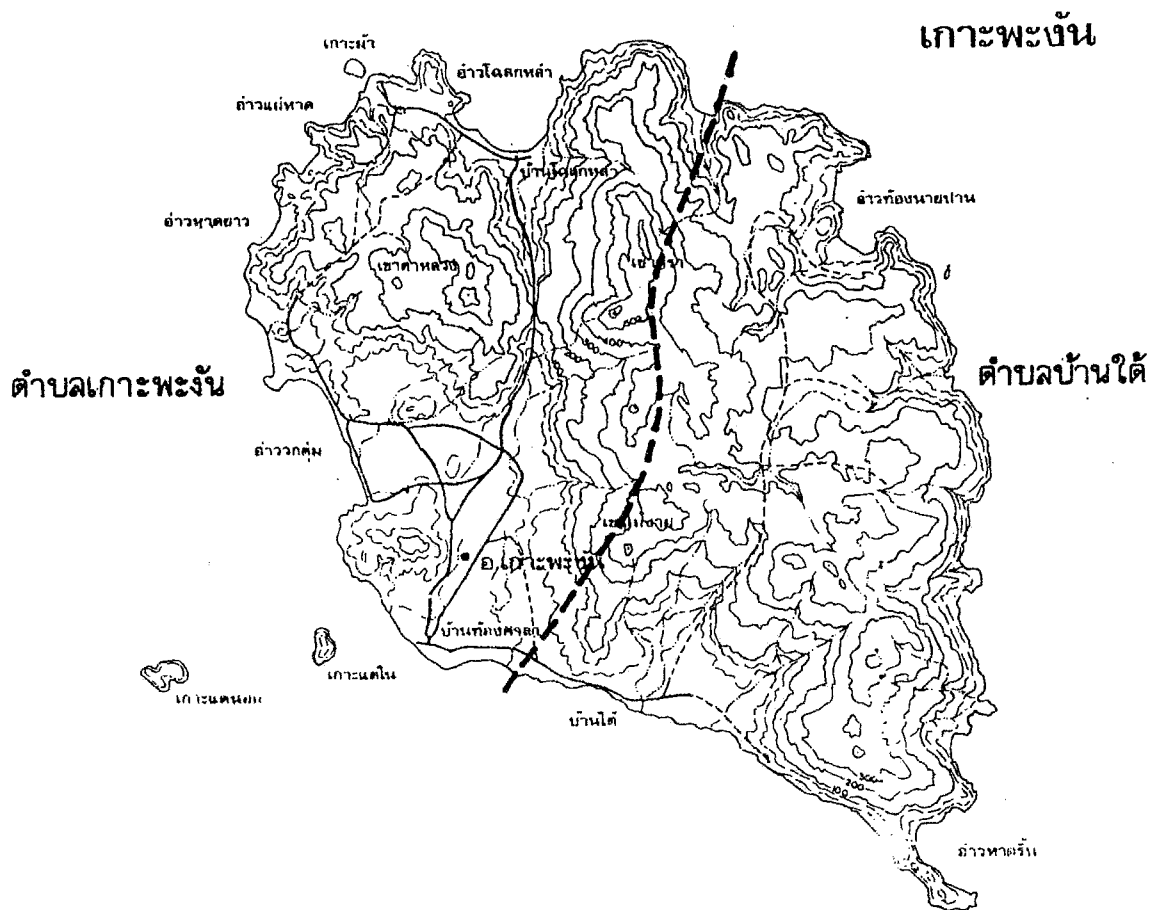
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน โดยเป็นแผนพัฒนาที่มีความเหมาะสมที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้ (Implementability) และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านหลักการและแนวทางการปฏิบัติ เพื่อทราบถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวของเกาะพะงันในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน โดยมุ่งหวังให้เกิดการยอมรับร่วมดำเนินการ และปฏิบัติการตามแผน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ และการร่วมมือในการบำรุงรักษา ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวเกาะพะงัน

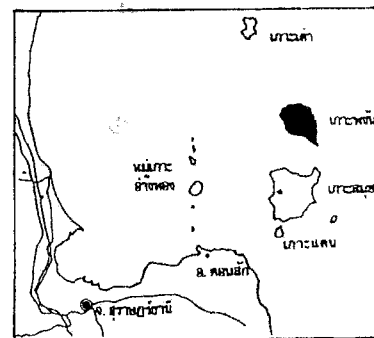
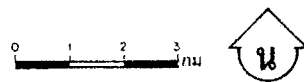
1.3 ขอบเขตของโครงการ

1) ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ศึกษาครอบคลุมเกาะพะงันทั้งหมด ดังแสดงในรูปที่ 1



เครื่องหมายและคำอธิบาย



รูปที่ 1 ขอบเขตพื้นที่โครงการ

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

2) ขอบเขตของการศึกษา

(1) ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวเกาะพะงัน โดยวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และรวบรวมเป็นกลุ่ม ตลอดจนเสนอโครงการและแผนงานที่ต้องดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(2) เสนอแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการ ตามลำดับความสำคัญของโครงการ และกำหนดขั้นตอนในการดำเนินโครงการต่าง ๆ การประสานงานของหน่วยราชการ ท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการดำเนินงานตามโครงการ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของ ททท. เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

(3) เสนอรายละเอียดโครงการที่ควรพิจารณาดำเนินการเป็นพิเศษและเร่งด่วน

1.4 วิธีการดำเนินงาน

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ แบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและการสำรวจเบื้องต้น
- ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในด้านกายภาพและการท่องเที่ยว
- ขั้นตอนที่ 3 การประเมินระดับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเบื้องต้น
- ขั้นตอนที่ 4 การประมวลและประเมินโครงการพัฒนาที่มีอยู่
- ขั้นตอนที่ 5 กำหนดกรอบและแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน
- ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน-โครงการ ลำดับความสำคัญ และเสนอแนวทางการปฏิบัติ
- ขั้นตอนที่ 7 รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่น
- ขั้นตอนที่ 8 ปรับปรุงและจัดทำรายงานแผนปฏิบัติการ

2. สถานการณ์การท่องเที่ยวเกาะพะงัน

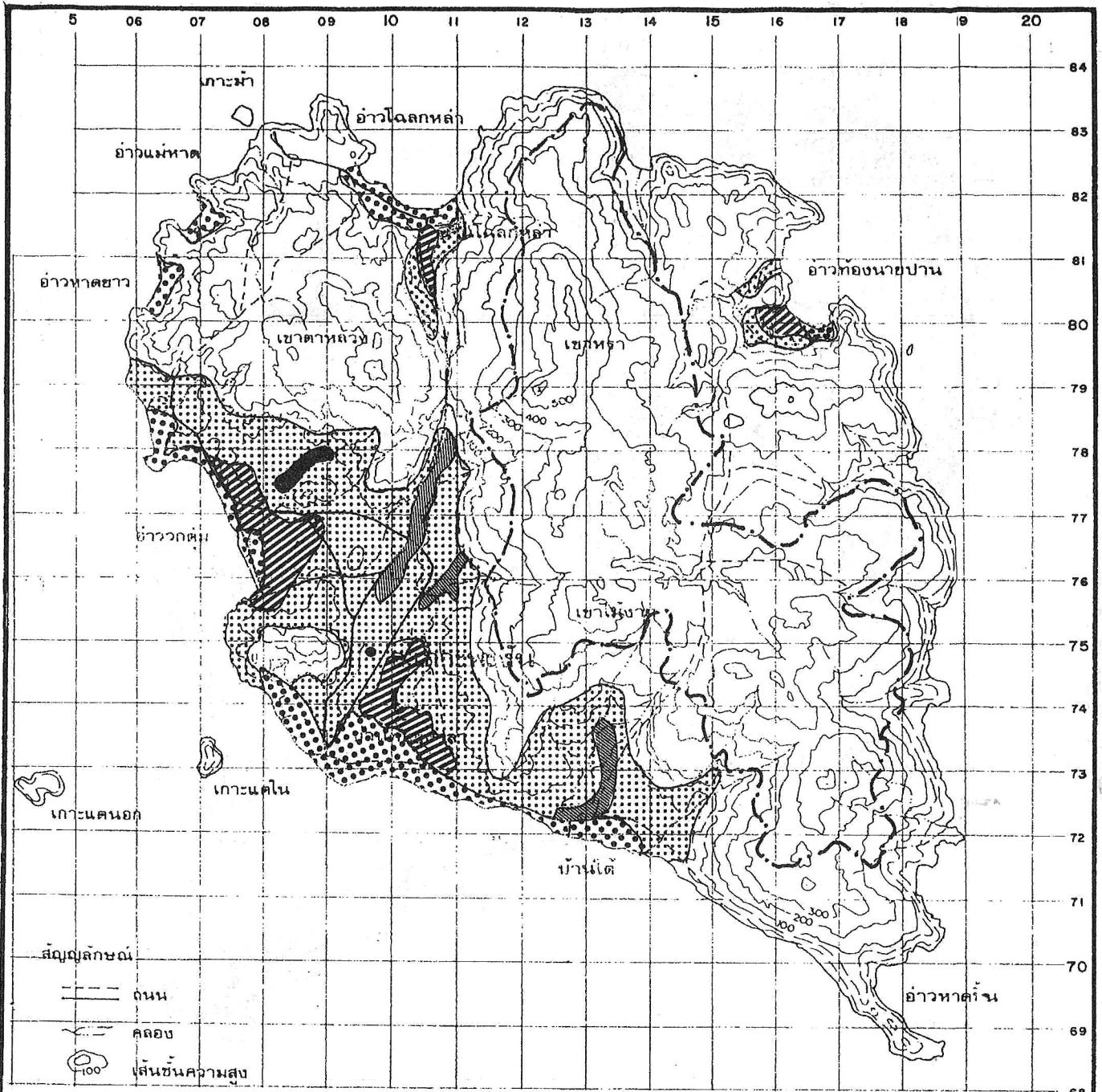
2.1 สภาพทั่วไปทางกายภาพ

เกาะพะงัน ตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ $9^{\circ} 45'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $100^{\circ} 0'$ ตะวันออก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 100 กม. เกาะพะงันอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่เพียง 168 ตร.กม. ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูง มีที่ราบเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ยังมีสภาพ เป็นที่ดอน ที่ราบต่ำ หาดทราย และสันทรายกระจายอยู่ทั่วไป รอบเกาะ (รูปที่ 2) เกาะพะงันเป็นเกาะทางตอนเหนือของเกาะสมุยที่มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีไม่แตกต่างกันมากนัก มีลมพัดเข้าสู่เกาะเปลี่ยนแปลงในทุกทิศทุกทางตลอดทั้งปี แต่ไม่ปรากฏภัยธรรมชาติร้ายแรงใดๆ พื้นที่เกือบทั้งหมดของเกาะพะงันจะเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเขาที่มีคุณภาพเหมาะต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองลงมา และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการทำเหมืองได้








เกาะพะงันมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์พอควร โดยมีแร่ จำพวกดีบุก วุลแฟรม และแคลสซิเทอร์ไรท์ จึงมีเหมืองร้างหลายแห่งในเกาะพะงัน อาจมีประโยชน์ในการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำในอนาคตได้ ในขณะที่ทรัพยากรน้ำ ได้แก่ คลอง ลำห้วย ฝายน้ำล้น เริ่มมีปริมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งบ่อน้ำตื้น ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญ มีปริมาณน้ำตลอดปี อาจมีแนวโน้มไม่เพียงพอเช่นเดียวกัน

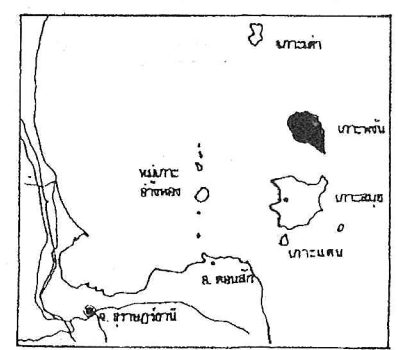
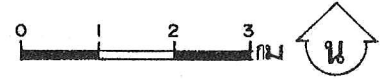
ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และประการัง ยังมีความอุดมสมบูรณ์สูง เกาะพะงันมีป่าสงวนแห่งชาติเนื้อที่ประมาณ 24,450 ไร่ ที่ความอุดมสมบูรณ์ของพรรณไม้และสัตว์ป่า ทำให้กรมป่าไม้กำลังจะประกาศให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ แม้ว่ามีพื้นที่บางส่วนได้ถือครองและบุกรุกบางส่วน ทรัพยากรประการังเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญๆ และควรได้รับการอนุรักษ์ ดังรูปที่ 3

สภาพการใช้ที่ดินโดยทั่วไปของเกาะพะงัน แบ่งได้เป็น พื้นที่ป่าไม้ สวนผสม สวนมะพร้าว ป่าชายเลน พื้นที่อยู่อาศัย และกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 4 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินมีน้อยมาก ยกเว้น บริเวณชายหาดที่มีการขยายตัวของสถานบริการมากขึ้นในระยะ 5 ปีมานี้ ดังนั้นสำนักผังเมือง (กรมการผังเมืองในปัจจุบัน) จึงได้ประกาศเขตผังเมืองรวมชุมชนเกาะพะงัน โดยได้จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่ตำบลเกาะพะงัน และตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไว้ดังรูปที่ 5



เครื่องหมายและคำอธิบาย

- | | | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|  | หาดทราย , ล้นทราย |  | เขาและภูเขา |
|  | ที่ราบต่ำ |  | เหมืองแร่ |
|  | ที่ดอน |  | เขตป่าสงวนแห่งชาติ |
|  | ที่ราบลุ่มระหว่าง เนิน | | |

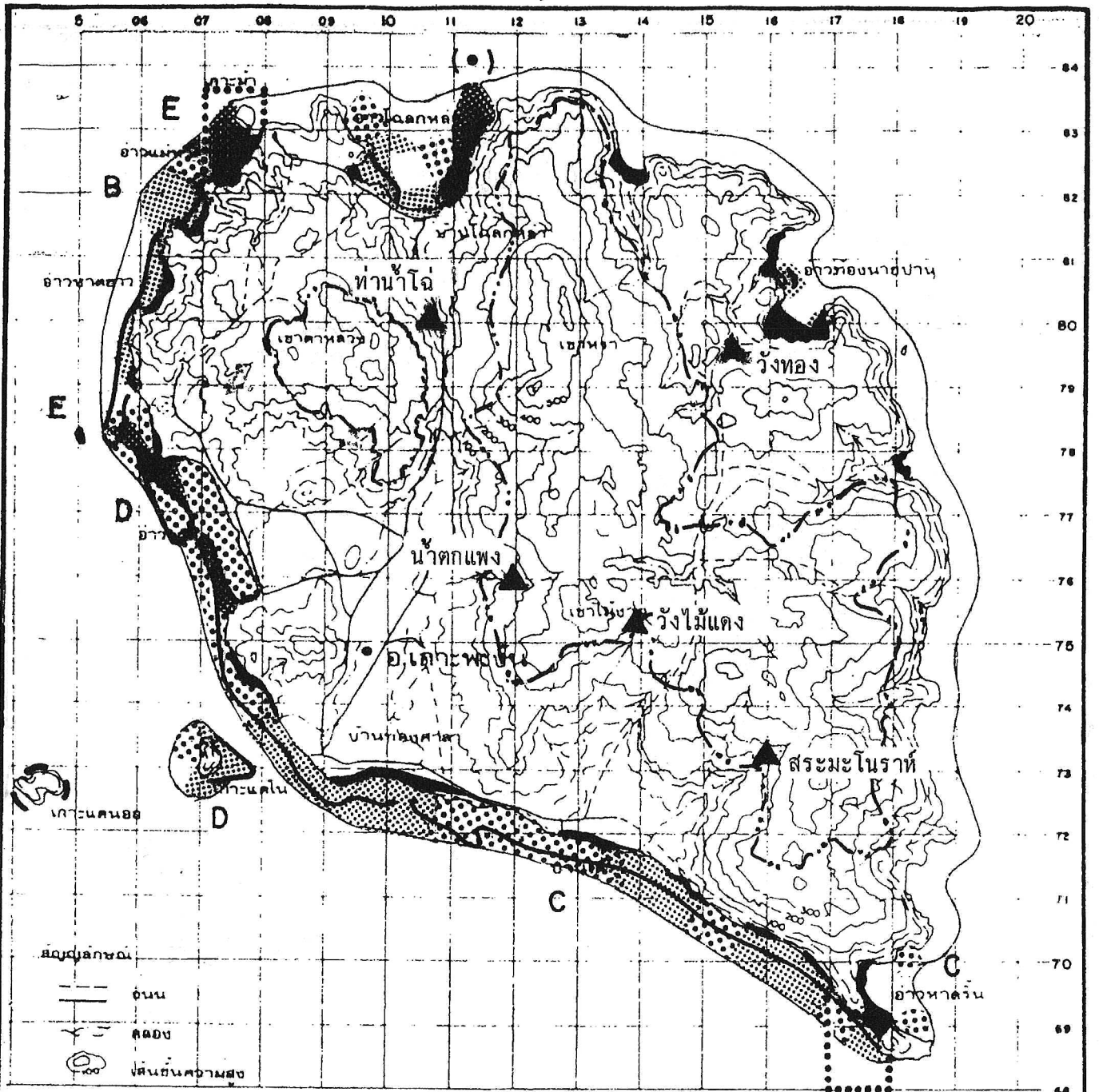


รูปที่ 2 ลักษณะภูมิประเทศเกาะพะงัน

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

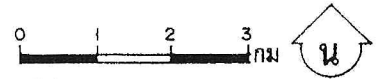
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย



เครื่องหมายและคำอธิบาย

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ ห้ามทำการประมงทุกประเภท
- C แนวปะการัง
- ปะการังแข็งคลุมพื้นที่ร้อยละ 75-100
- " " " 50-75
- " " " 10-50
- " " " 0-10
- A — E ระดับคุณภาพปะการังสูงสุด-ต่ำสุด



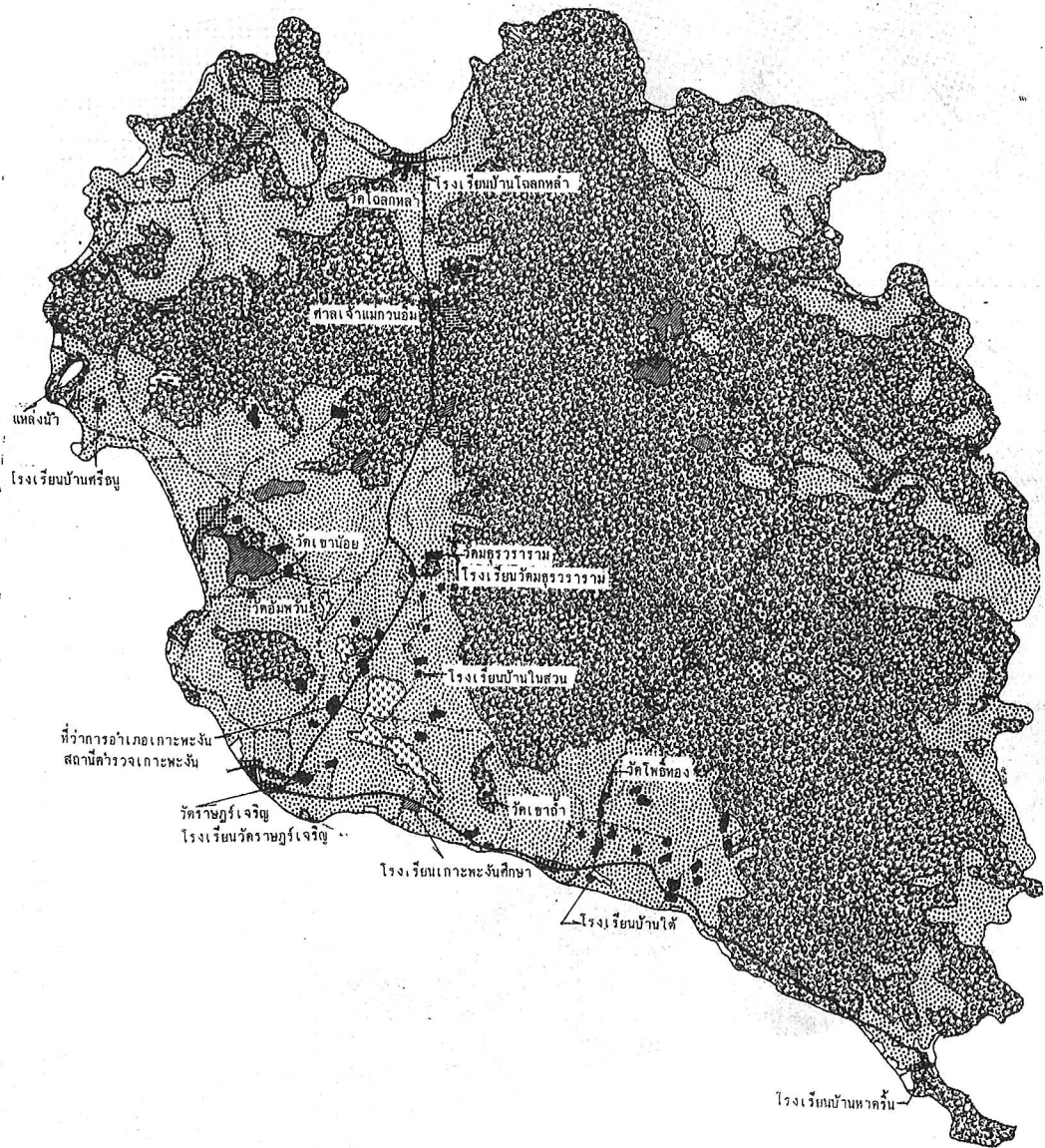
พื้นที่ท่องเที่ยว

ฝายน้ำล้น












เขตป่าสงวนแห่งชาติ

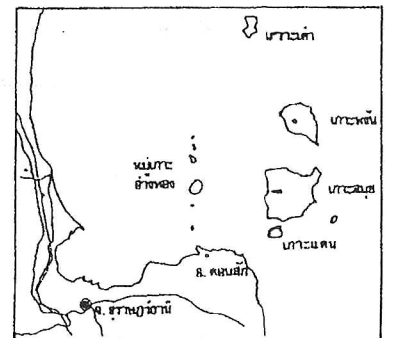
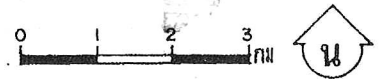
รูปที่ ๓ ทรัพยากรของเกาะพะงัน (แหล่งน้ำ ป่าไม้ ปะการัง พื้นที่ท่องเที่ยว)

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย



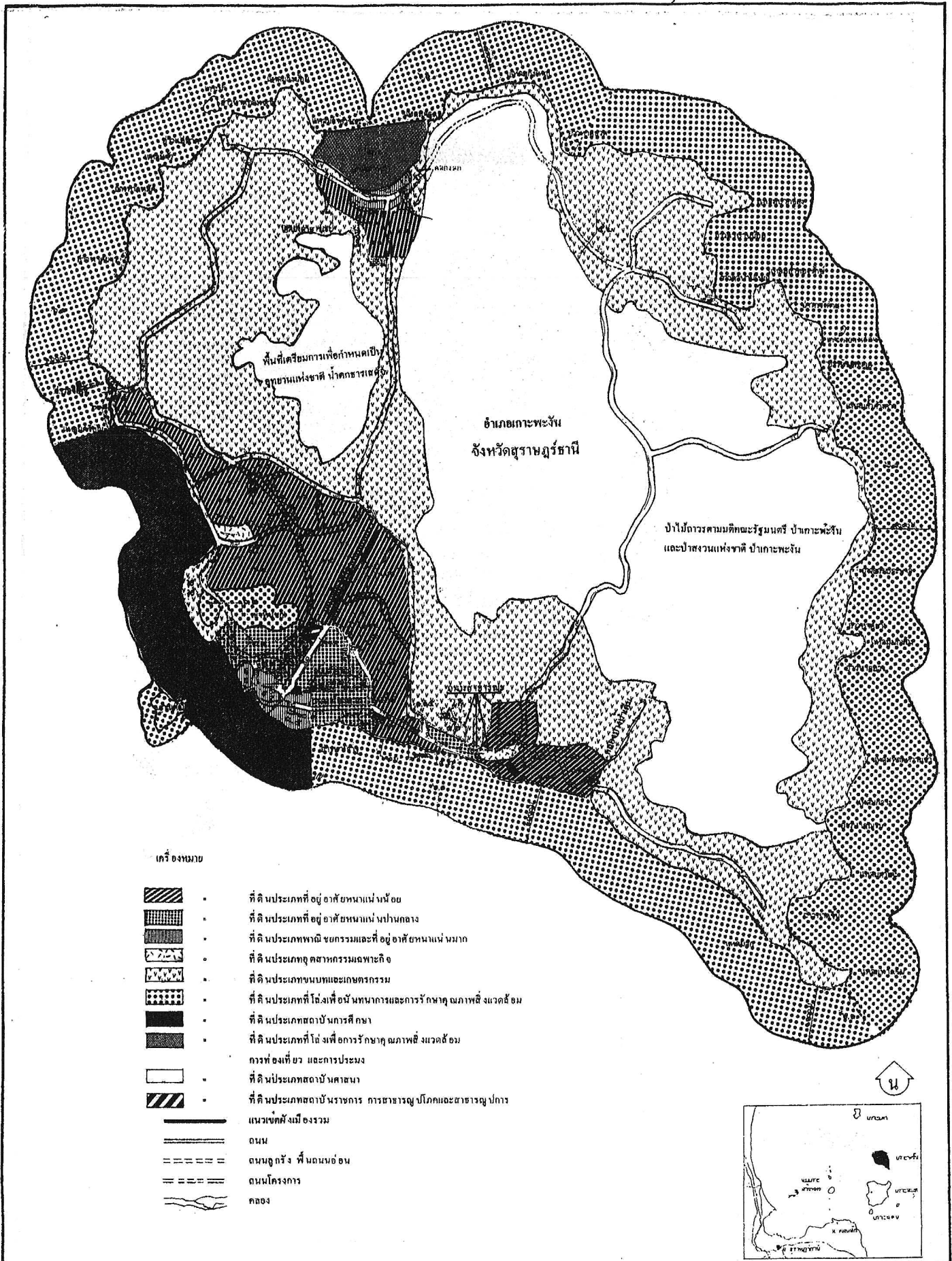
เครื่องหมายและคำอธิบาย

- | | | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|  | มะพร้าว |  | ป่าชายเลน |
|  | นา |  | ป่าไม้ |
|  | สวน |  | ที่ถูกล้าง-ห้วง |
|  | ยางพารา |  | เหมืองเก่า |
|  | ที่อยู่อาศัย-สวน | | |
|  | ที่อยู่อาศัย | | |
|  | ที่ตั้งบังกाल | | |



รูปที่ 4 การใช้ประโยชน์ที่ดินของเกาะพะงัน ปี 2538

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย



รูปที่ 5 ผังเมืองรวมเกาะพะงัน

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

2.2 คุณภาพสิ่งแวดล้อม

น้ำใช้เกาะพะงัน โดยเฉพาะบ่อน้ำตื้น ซึ่งเป็นแหล่งน้ำหลักในพื้นที่บริการท่องเที่ยวต่างๆ รอบเกาะ มีคุณภาพเหมาะต่อการอุปโภคได้โดยตรง แต่ไม่เหมาะนำมาบริโภค การนำมาบริโภค ควรผ่านขบวนการฆ่าเชื้อโรคก่อน ส่วนน้ำชายฝั่ง มีเกณฑ์คุณภาพดี มีความเหมาะสมต่อการลงเล่นน้ำ ปัจจุบันมีการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูลน้อย อย่างไรก็ตาม หากแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ประกอบกับในปัจจุบัน ไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือน้ำโสโครกที่เหมาะสม ทำให้มีปริมาณน้ำเสียมากขึ้นและมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นจนอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งได้

ส่วนการจัดการมูลฝอยบนเกาะพะงันในด้านการเก็บขน ยังอยู่ในขีดความสามารถที่จะจัดการได้ (ยกเว้นหาดรีน) แต่การกำจัดยังไม่ถูกหลักสุขาภิบาล สุขาภิบาลเกาะพะงัน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่มีที่กำจัดขยะเป็นของตนเอง จึงเป็นจุดด้อยที่อาจจะเกิดปัญหาการกำจัดมูลฝอยในอนาคตได้ ส่วนเตาเผา 3 เตา ขนาด 2.5 ตัน/วัน (ตามแบบศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 11) ที่บ้านท้องศาลา โฉลกหล้า และหาดรีน หากเปิดให้สามารถดำเนินการเผาได้จะเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการขยะได้อีกมาก นอกจากนี้ การคาดการณ์ปริมาณมูลฝอยที่จะเกิดในปี พ.ศ. 2547 เฉลี่ยสูงสุดประมาณ 20.5 ตัน/วัน (จากประชากร 9,702 คน ประมาณ 8 ตัน/วัน และนักท่องเที่ยว 12.5 ตัน/วัน) จะเกินขีดความสามารถในการจัดการภายใต้อุปกรณ์ เครื่องจักรกลเตาเผา และสถานที่กำจัดที่มีอยู่ในปัจจุบัน

2.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ประชากรเกาะพะงันส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และประมาณร้อยละ 5 ของครัวเรือน ประกอบธุรกิจบริการการท่องเที่ยว (คิดเป็นร้อยละ 80 ของผู้ประกอบการทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นนักลงทุนจากเกาะสมุย สุราษฎร์ธานี และอื่น ๆ)

ครัวเรือนส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่บริเวณบ้านหาดรีน ประชากรทั้งหมดไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ต้องเช่าทั้งหมดจำนวน 87 ครัวเรือน

2.4 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

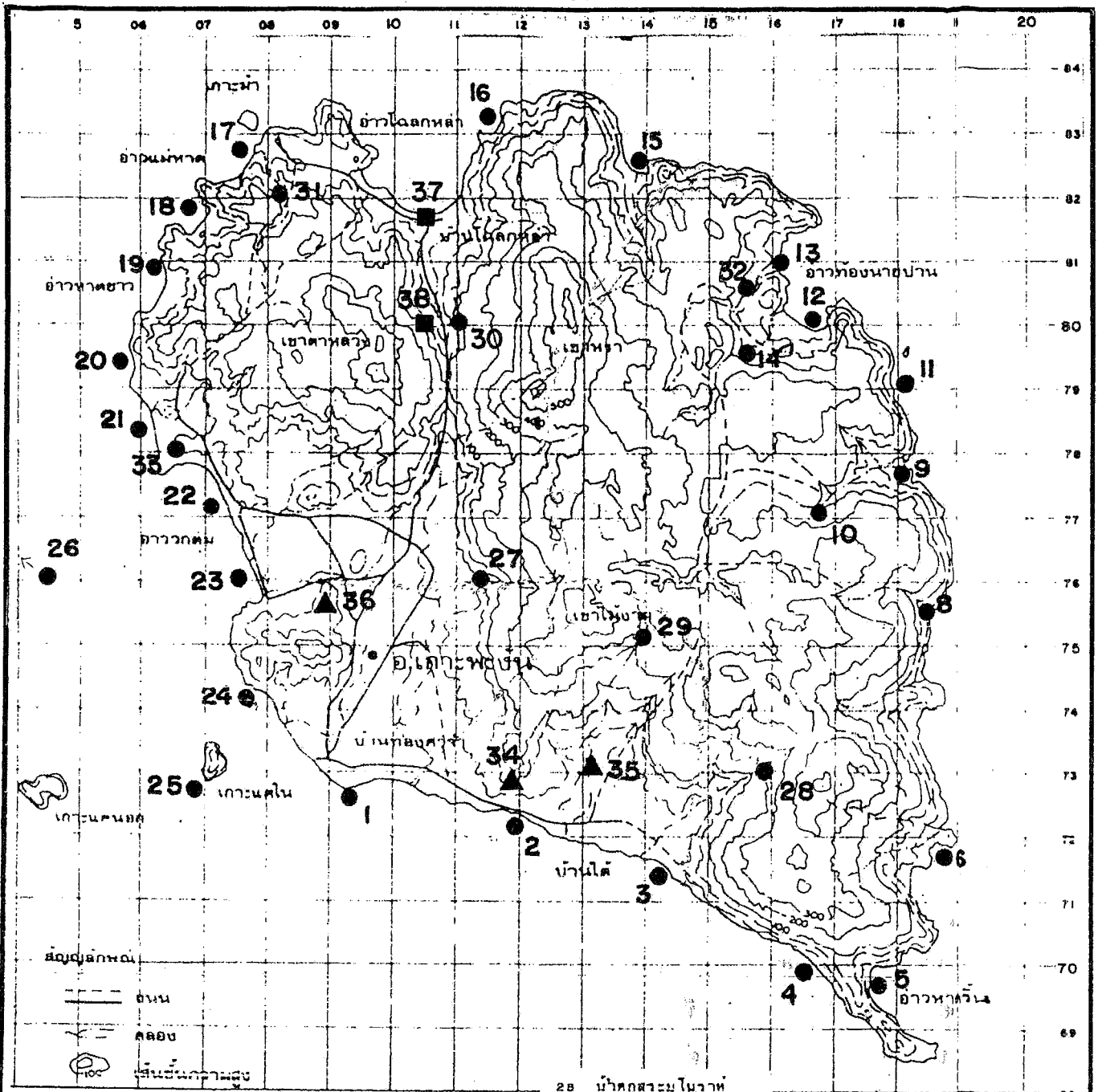
โดยภาพรวมบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่ดีนัก การบริการของระบบประปาหมู่บ้านยังไม่ครอบคลุมและปริมาณไม่เพียงพอ ประชาชนจึงต้องขุดบ่อน้ำตื้นไว้ใช้เองเป็นส่วนใหญ่ สำหรับในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหรือบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว น้ำจากบ่อน้ำตื้นถือว่าเป็นแหล่งน้ำหลักเพื่อการอุปโภค

เกาะพะงัน มีไฟฟ้าใช้แต่ยังไม่ทั่วถึง ในขณะนี้มีโครงการเดินสายเคเบิลใต้น้ำจากขอมต่อเชื่อมมาจากเกาะสมุย เพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ทั่วถึงและเพียงพอทุกหมู่บ้านที่มีถนนผ่านในปี พ.ศ. 2539 เกาะพะงันมีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก โดยระบบไปรษณีย์โทรเลขและโทรศัพท์ แต่ให้บริการยังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะพื้นที่ฝั่งตะวันออกของเกาะยังคงใช้ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นหลัก และมีการติดต่อกับภายนอกได้โดยการคมนาคมทางน้ำเท่านั้น โดยเกาะพะงันมีท่าเรือสำคัญ 3 แห่ง คือ ท่าเรือท้องศาลา สะพานปลา บ้านโหลกหล้า และช่องจอดเรือหาดรีน โดยมีบริการเส้นทางคมนาคม คือ เรือเฟอร์รี่สุราษฎร์ธานี-เกาะพะงัน เรือควนสงเสริมบริการจากสุราษฎร์ธานี-เกาะสมุย-เกาะพะงัน เรือโดยสารเกาะพะงัน-เกาะเต่า เรืออนนไป-กลับสุราษฎร์ธานี-เกาะพะงัน เรือโดยสารหาดรีน-บ่อผุด (เกาะสมุย). และมีเที่ยวพิเศษวันฟูลมูนปาร์ตี้ เกาะสมุย-หาดรีน และยังมีบริการเรือหางยาวระหว่างชายหาดอีกด้วย นอกจากนี้ ในปี 2539 กรมเจ้าท่าจะทำการศึกษา และออกแบบท่าเรือ และขุดลอก จัดทำเป็นท่าเอนกประสงค์ จะก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2542

ส่วนการคมนาคมติดต่อภายในเกาะพะงัน มีการพัฒนาโครงข่ายถนนค่อนข้างทั่วถึง แม้ว่ามีถนนคุณภาพดีเพียงบางสาย ได้แก่ ท้องศาลา-บ้านใต้-บ้านค่าย ท้องศาลา-บ้านเก่า-โหลกหล้า ส่วนถนนเส้นทาง อื่น ๆ เป็นถนนลูกรังและดินที่ยังใช้ได้สำหรับรถบางประเภทเท่านั้น มีบริการรถประจำทาง (สองแถว) ระหว่างบ้านท้องศาลา-บ้านโหลกหล้า บ้านท้องศาลา-บ้านใต้-บ้านค่าย และบ้านท้องศาลา-บ้านศรีธนู

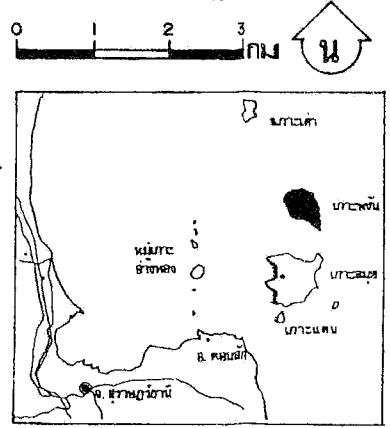
2.5 การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเกาะพะงันมีทั้งสิ้น 38 แห่ง ดังแสดงในรูปที่ 6 แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เหล่านี้ มีศักยภาพพอสมควร แหล่งที่มีศักยภาพในการจัดพื้นที่ บริการมาก ประกอบด้วยหาดรีนนอก หาดท้องนายปาน (น้อย-ใหญ่) หาดท้องศาลา-ในวง และหาดบ้านใต้-บ้านค่าย



- เครื่องหมายและคำอธิบาย**
- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
 - 1 หาดทองศาลา
 - 2 หาดบ้านไต้
 - 3 หาดบ้านค้าย
 - 4 หาดรีนโน (ตะวันตก)
 - 5 หาดรีนนอก (ตะวันออก)
 - 6 อ่าวหาดชวณ, หาดเทียน
 - 7 แหลมบกทอง
 - 8 หาดน้ำตก (หาดธารประหาศ)
 - 9 หาดทองแหง/ธารเสด็จ
 - 10 น้ำตกธารเสด็จ
 - 11 อ่าวหาดกรวด/เกาะกังธารเสด็จ
 - 12 หาดทองนายปานใหญ่
 - 13 หาดทองนายปานน้อย
 - 14 น้ำตกวังทอง
 - 15 อ่าวห้าศวก
 - 16 หาดขอม
 - 17 อ่าวแม่หาด/เกาะม้า
 - 18 อ่าวหาดหัดัด
 - 19 อ่าว/หาดยาว (ตะวันตก)
 - 20 หาดเจ้าเหรา
 - 21 อ่าวศรีอู
 - 22 อ่าวหินกอง
 - 23 อ่าววกทุม
 - 24 อ่าวปลายแหลม/ในวก
 - 25 เกาะแคโซ
 - 26 เกาะกงเก็ลียง
 - 27 วนอุทยานน้ำตกหง

- 28 น้ำตกสระมโนราห์
- 29 น้ำตกวังโมเสง
- 30 น้ำตกทาน้ำไฉ
- 31 น้ำตกวังโทร
- 32 น้ำตกธารประเวศ
- 33 ชุมเหียงแหลมสน
- ▲ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน
- 34 วัดเขาต่า
- 35 เจดีย์วัดโน
- 36 วัดเขาน้อย
- แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม
- 37 บ้านโดลกหล่า
- 38 ศาลเจ้าแม่กวนอิม



รูปที่ 6 ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวเกาะพะงัน

การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกธารประพาส และน้ำตกธารประเวศ

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมทั้งปะการัง และถนนสายบ้านใต้-ห้องนายปาน มีความสวยงามพอสมควร สามารถจัดให้อยู่ในโครงการท่องเที่ยวได้

ฟูลมูนปาร์ตี้ (Full Moon Party) เป็นงานที่จัดทุกวันขึ้น 15 ค่ำ บริเวณหาดรีนนอก และได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างชาติจนเป็นเอกลักษณ์ของเกาะพะงัน แต่ในระยะที่ผ่านมางานฟูลมูนปาร์ตี้ ได้สร้างปัญหาให้กับชุมชนและภาพลักษณ์ของเกาะพะงัน ในด้านการค้ายาเสพติด การมั่วสุมและการเป็นบ่อเกิดของปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ จึงได้มีการกวาดล้างและปราบปรามจากทางราชการ จนเกิดความรู้สึกขัดแย้งในด้านแนวทางการท่องเที่ยวขึ้น อย่างไรก็ตามจะต้องมีการพิจารณาปรับปรุง ให้เป็นงานที่มีภาพลักษณ์ที่เหมาะสม ปราศจากยาเสพติด เป็นเอกลักษณ์ของเกาะพะงัน และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และชาวไทย

จากการประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่า ในปี 2537 เกาะพะงันมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 149,555 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 51,726 คน หรือร้อยละ 34.59 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 97,829 คน หรือร้อยละ 65.41 คิดเป็นนักท่องเที่ยวสะสม 944,217 คน-วัน (ดังรายละเอียดตารางที่ 1 และ 2) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ หาดรีนนอก หาดรีนใน หาดห้องศาลา หาดบ้านค่าย และอ่าววกตุ้ม มีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 16.51, 14.79, 14.65, 7.46 และ 6.49 ตามลำดับ ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยจะกระจายตัวอยู่ตามแหล่งที่พักใกล้เมือง เช่น หาดห้องศาลา หาดรีนนอก หาดรีนใน และหาดบ้านใต้ ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศกระจายตัวอยู่ทั่วไปตามแหล่งที่พักต่าง ๆ รอบเกาะ โดยมีแหล่งที่พักที่สำคัญ 2 แหล่ง คือ หาดรีนในและหาดรีนนอก

โดยฤดูกาลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย อยู่ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม แตกต่างกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่นิยมท่องเที่ยวในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ซึ่งตรงกับช่วงฤดูหนาว แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวสะสม (คน-วัน) ในแต่ละเดือน พบว่า ในปี 2537 มีนักท่องเที่ยวสะสมสูงสุด 125,749 คน-วัน ในเดือนมกราคม รองลงมาคือ เดือนกุมภาพันธ์และเดือนธันวาคม ตามลำดับ ส่วนเดือนตุลาคมเป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวสะสมน้อยสุด คือ 56,209 คน-วัน โดยเฉลี่ยสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 4,248 คน-วัน/วัน

ตารางที่ 1 การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะพะงัน ปี 2537

สถานที่ตั้ง	จำนวน		อัตรา	สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่ใช้		วันพักเฉลี่ย		จำนวนนักท่องเที่ยว		รวม			
	แห่ง	บ้านพัก		เข้าพัก	ชาวไทย	ต่างประเทศ	ชาวไทย	ต่างประเทศ	ชาวไทย	ต่างประเทศ	จำนวน	ร้อยละ	
1. หาดท้องศาลา	14	262	0.50	0.38	0.62	2.18	1.77	2.50	8.57	15,778	6,132	21,910	14.65
2. หาดบ้านใต้	10	135	0.52	0.15	0.85	2.30	1.60	2.50	9.70	3,561	3,618	7,179	4.80
3. หาดบ้านค่าย	19	238	0.66	0.05	0.96	2.10	1.75	2.25	10.90	2,398	8,755	11,153	7.46
4. หาดรีนิน	31	461	0.62	0.06	0.95	2.50	1.60	2.50	9.60	5,727	16,399	22,126	14.79
5. หาดริ้นมอก	20	328	0.55	0.10	0.90	2.40	1.70	1.80	6.40	8,965	15,724	24,689	16.51
6. ห้างตากปานใหญ่	8	157	0.57	0.04	0.97	2.12	1.50	1.75	7.50	1,386	6,310	7,697	5.15
7. ห้างตากปานน้อย	6	122	0.47	0.14	0.86	2.06	1.74	1.87	5.38	3,166	5,906	9,072	6.07
8. หาดขวด	4	78	0.60	0.04	0.97	2.12	1.50	1.75	7.50	726	3,303	4,029	2.69
9. อ่าวโฉลกหล้า	8	90	0.60	0.06	0.94	2.17	1.50	2.50	8.00	975	3,485	4,460	2.98
10. หาดแม่หาด	7	100	0.75	0.05	0.95	2.50	1.50	1.50	7.00	2,281	5,573	7,854	5.25
11. หาดยาว	11	124	0.60	0.06	0.94	2.17	1.50	2.50	8.00	1,344	4,802	6,145	4.11
12. หาดเจ้าเภา	5	98	0.63	0.04	0.96	3.00	1.75	2.50	11.25	1,076	3,348	4,424	2.96
13. อ่าวศรีษะ	6	101	0.63	0.04	0.96	3.00	1.75	2.50	11.25	1,109	3,450	4,559	3.05
14. อ่าวคตุม	12	179	0.66	0.05	0.96	2.56	1.58	2.17	8.75	2,285	7,424	9,709	6.49
15. อ่าวโกล	4	62	0.66	0.05	0.96	2.56	1.58	2.17	8.75	792	2,571	3,363	2.25
16. อ่าวราษเต็จ	5	50	0.54	0.02	0.98	2.00	1.50	2.50	14.00	157	1,029	1,185	0.79
รวม	170	2585								51,726	97,829	149,555	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและประมาณการโดยคณะผู้ศึกษาของ วท.

ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะพะงัน ปี 2537 จำแนกตามพื้นที่

สถานที่ตั้ง	จำนวนนักท่องเที่ยว					
	ชาวไทย	สัดส่วน	ต่างประเทศ	สัดส่วน	รวม	สัดส่วน
1. หาดท้องศาลา	15,778	30.50	6,132	6.27	21,910	14.65
2. หาดบ้านใต้	3,561	6.88	3,618	3.70	7,179	4.80
3. หาดบ้านค่าย	2,398	4.64	8,755	8.95	11,153	7.46
4. หาดรีนใน	5,727	11.07	16,399	16.76	22,126	14.79
5. หาดรีนนอก	8,965	17.33	15,724	16.07	24,689	16.51
6. หาดตาปานใหญ่	1,386	2.68	6,310	6.45	7,697	5.15
7. หาดตาปานน้อย	3,166	6.12	5,906	6.04	9,072	6.07
8. หาดขวด	726	1.40	3,303	3.38	4,029	2.69
9. อ่าวโหลกหล้า	975	1.89	3,485	3.56	4,460	2.98
10. หาดแม่หาด	2,281	4.41	5,573	5.70	7,854	5.25
11. หาดยาว	1,344	2.60	4,802	4.91	6,145	4.11
12. หาดเจ้าเภา	1,076	2.08	3,348	3.42	4,424	2.96
13. อ่าวศรีธนู	1,109	2.14	3,450	3.53	4,559	3.05
14. อ่าววกตุ้ม	2,285	4.42	7,424	7.59	9,709	6.49
15. อ่าวโนนก	792	1.53	2,571	2.63	3,363	2.25
16. อ่าวธารเสด็จ	157	0.30	1,029	1.05	1,185	0.79
รวม	51,726	100.00	97,829	100.00	149,555	100.00

ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ได้กำหนดระยะเวลาการพยากรณ์ไว้ คือ ช่วงปี 2538-2557 (ตารางที่ 3) โดยใช้จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2537 เป็นปีฐานในการพยากรณ์ คือ อัตราการพยากรณ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย กำหนดให้เพิ่มขึ้นในอัตราคงที่ คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.68 ต่อปี ตลอดช่วงเวลาที่พยากรณ์ และอัตราการพยากรณ์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กำหนดให้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงคือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.78 ต่อปี ในปี 2538 และลดลงเหลือร้อยละ 3.64 ต่อปี ในปี 2557

โดยมีสมมติฐานให้ปัจจัยต่าง ๆ คงที่ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นเป็น 108,408 คน ในปี 2547 และเพิ่มขึ้นเป็น 227,201 คน ในปี 2557 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้เพิ่มขึ้นเป็น 213,005 คน ในปี 2547 ในปี 2557 ซึ่งคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยว 321,412 และ 555,333 คน หรือเฉลี่ยสูงสุดเดือนกุมภาพันธ์ 9,217 คน-วัน/วัน และ 14,647 คน-วัน/วัน ในปี 2547 และ 2557 ตามลำดับ ในปี 2537 เกาะพะงันมีสถานที่พักทั้งหมด 170 แห่ง มีจำนวนห้องพัก 2,585 ห้อง แหล่งที่พักที่มีสถานที่พักตั้งอยู่มากที่สุดได้แก่ หาดรีนินใน โดยมีห้องพักรวม 461 ห้อง หรือร้อยละ 17.83 ของห้องพักทั้งหมด รองลงมาคือ หาดรีนินนอก 328 ห้อง (ร้อยละ 12.69) หาดบ้านค่าย 238 ห้อง (ร้อยละ 9.21) และหาดท้องศาลา 262 ห้อง (ร้อยละ 10.14) ตามลำดับ (ดังรายละเอียดตารางที่ 4) จากการพยากรณ์คาดว่าจะมีห้องพักเพิ่มขึ้นขั้นสูง 5,944 ห้อง และขั้นต่ำ 4,155 ห้องในปี 2547 และเป็น 9,015 ห้อง และ 5,666 ห้องในปี 2557 ตามลำดับ

2.6 สรุปสภาพการท่องเที่ยวและปัญหา

ในระบบการท่องเที่ยวของเกาะพะงัน มีองค์ประกอบ คือ แหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว การบริการ โครงสร้างพื้นฐาน และองค์การจัดการ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับเบื้องต้นที่ดีพอสมควร แม้จะมีการพัฒนามากกว่า 5 ปี แต่มีการชะลอการขยายตัวในระยะ 2-3 ปีหลัง ตามสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยรวม โดยภาพรวมขององค์ประกอบดังกล่าว จึงทำให้เกาะพะงันยังไม่สามารถพัฒนา หรือขยายตัวได้ทัดเทียมกับเกาะสมุย และจะเติบโตช้ากว่าเกาะเต่าอีกด้วย ปรากฏการณ์ดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า จะเป็นผลดีต่อเกาะพะงันในระยะยาว ในอันที่จะดูแลรักษาทรัพยากร และปรับรูปแบบ ทิศทางการพัฒนาให้ก้าวรุดหน้าไปอย่างยั่งยืน

ปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน เป็นปัญหารวมที่ยังไม่รุนแรงมากนัก จะเป็นการบูรณาการ รุกกล้า ยึดถือ ครอบครองที่ดินสาธารณะประโยชน์ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว การขาดการจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม ธุรกิจบริการขาดมาตรฐานที่ดีในด้านการ

ตารางที่ 3 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะพะงันช่วงปี 2538-2557

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย				นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				รวม		เฉลี่ยสูงสุดเดือน (กุมภาพันธ์)		
	จำนวน	วันพักเฉลี่ย	จำนวนสะสม	เฉลี่ย	จำนวน	วันพักเฉลี่ย	จำนวนสะสม	เฉลี่ย	จำนวน	จำนวนสะสม	เฉลี่ย	คน-วัน	คน-วัน/วัน
	คน	วัน	คน-วัน	คน-วัน/วัน	คน	วัน	คน-วัน	คน-วัน/วัน	คน	คน-วัน	คน-วัน/วัน	คน-วัน	คน-วัน/วัน
2537	51,726	2.23	115,566	317	97,829	8.47	828,652	2,270	149,555	944,218	2,587	118,933	4,248
2538	52,882	2.23	118,148	324	106,116	8.47	898,842	2,463	158,997	1,016,990	2,786	128,099	4,575
2539	54,063	2.23	120,788	331	115,104	8.47	974,978	2,671	169,167	1,095,766	3,002	138,022	4,929
2540	55,271	2.23	123,486	338	124,854	8.47	1,057,563	2,897	180,125	1,181,049	3,236	148,764	5,313
2541	56,506	2.23	126,245	346	135,429	8.47	1,147,142	3,143	191,935	1,273,388	3,489	160,395	5,728
2542	57,768	2.23	129,066	354	146,901	8.47	1,244,310	3,409	204,669	1,573,376	3,763	172,989	6,178
2543	59,059	2.23	131,949	362	159,344	8.47	1,349,708	3,698	218,403	1,481,658	4,059	186,629	6,665
2544	60,378	2.23	134,897	370	172,841	8.47	1,464,034	4,011	233,219	1,598,932	4,381	201,400	7,193
2545	61,727	2.23	137,911	378	187,481	8.47	1,588,044	4,351	249,209	1,725,955	4,729	217,400	7,764
2546	63,107	2.23	140,992	386	203,362	8.47	1,722,558	4,719	266,468	1,863,550	5,106	234,731	8,383
2547	64,516	2.23	144,142	395	219,242	8.47	1,857,072	5,088	283,759	2,001,214	5,483	252,971	9,003
2548	65,958	2.23	147,363	404	235,123	8.47	1,991,586	5,456	301,081	2,138,948	5,860	269,420	9,622
2549	67,432	2.23	150,655	413	251,003	8.47	2,126,099	5,825	318,485	2,276,755	6,238	286,778	10,242
2550	68,938	2.23	154,021	422	266,883	8.47	2,260,613	6,193	335,822	2,414,635	6,615	304,146	10,862
2551	70,478	2.23	157,462	431	282,764	8.47	2,395,127	6,562	353,242	2,552,590	6,993	321,522	11,483
2552	72,053	2.23	160,980	441	298,644	8.47	2,529,641	6,931	370,697	2,690,621	7,372	338,909	12,104
2553	73,663	2.23	164,577	451	314,525	8.47	2,664,155	7,299	388,188	2,828,732	7,750	356,305	12,725
2554	75,309	2.23	168,254	461	330,405	8.47	2,798,669	7,668	405,714	2,966,923	8,129	373,711	13,347
2555	76,991	2.23	172,013	471	346,286	8.47	2,933,183	8,036	423,277	3,105,196	8,507	391,128	13,969
2556	78,711	2.23	175,856	482	362,166	8.47	3,067,697	8,405	440,877	3,243,553	8,886	408,556	14,591
2557	80,470	2.23	179,785	493	378,047	8.47	3,202,210	8,773	458,516	3,381,996	9,266	425,994	15,214

หมายเหตุ : ใช้วิธีการพยากรณ์เดียวกันกับนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย
ที่มา : รายงานการทบทวนแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย (วท.) ม.ศ. 2538

ตารางที่ 4 จำนวนสถานที่พักและห้องพักของอำเภอเกาะพะงัน
จำแนกตามสถานที่ตั้ง ปี 2537

สถานที่ตั้ง	สถานที่พัก		ห้องพัก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 หาดท้องศาลา	14	8.24	262	10.14
2 หาดบ้านใต้	10	5.88	135	5.22
3 หาดบ้านค่าย	19	11.18	238	9.21
4 หาดรีนใน	31	18.24	461	17.83
5 หาดรีนนอก	20	11.76	328	12.69
6 หองต่าปานใหญ่	8	4.71	157	6.07
7 หองต่าปานน้อย	6	3.53	122	4.72
8 หาดขวด	4	2.35	78	3.02
9 อ่าวโศลกหล้า	8	4.71	90	3.48
10 หาดแม่หาด	7	4.12	100	3.87
11 หาดยาว	11	6.47	124	4.80
12 หาดเจ้าเภา	5	2.94	98	3.79
13 อ่าวศรีธนู	6	3.53	101	3.91
14 อ่าววกตุ้ม	12	7.06	179	6.92
15 อ่าวโนนก	4	2.35	62	2.40
16 อ่าวธารเสด็จ	5	2.94	50	1.93
รวม	170	100.00	2,585	100.00

ที่มา : จากการสำรวจของคณะผู้ศึกษาของ วท.

บริการ รวมทั้งสถานบริการบางส่วนยังไม่ได้รับการจดทะเบียนที่ถูกต้อง ไม่มีการควบคุมกิจกรรมบริการหลายประเภท เช่น บาร์เบียร์ การจัดงานฟูลมูนปาร์ตี้ การเดินทางเข้าเกาะพะงันโดยเรือเฟอร์รี่ ยังไม่สะดวก การเดินทางติดต่อภายในเกาะไปยังพื้นที่ต่าง ๆ มีปัญหาคุณภาพถนนบางช่วงที่อันตราย หรือใช้ไม่ได้ทุกฤดูกาล และการบริการไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึงเพียงพอ

รัฐยังขาดทิศทางที่ชัดเจนในการจัดการการพัฒนาและขาดการทำความเข้าใจร่วมกันในทิศทางที่เหมาะสมกับภาคเอกชน การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเกิดการขยายตัวตามยถากรรม ตามกลไกตลาด และตามอิทธิพล ต่าง ๆ ขาดการร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ระหว่างประชาชน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ

ขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น สินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ มีราคาสูง ขาดแคลนแรงงานในการก่อสร้าง รวมทั้งมีการอพยพของแรงงานจากภายนอกเข้ามา โดยขาดการควบคุมดูแล

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม คือ มีมูลฝอยเหลือตกค้างในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการจัดการมูลฝอย ระบบเตาเผาที่ใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดูแล น้ำเสียชุมชนยังไม่มีระบบบำบัด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการขาดความรู้เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย ขาดการวางแผนตามหลักผังชุมชนที่ดี จึงขาดความเป็นระเบียบ และมีการใช้ที่ดินไม่มีประสิทธิภาพ

3. ระดับขีดความสามารถในการยอมรับการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการประเมินขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ-สังคม ตามปัจจัยต่าง ๆ พบว่า เกาะพะงันยังคงสามารถขยายการรองรับได้อีกมาก เพราะมีศักยภาพด้านต่าง ๆ ดีพอสมควร แต่ยังมีแนวโน้มให้เป็นการขยายตัวในรูปแบบเดิมเป็นหลัก (คือเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวช้ากว่าเกาะสมุย) หลีกเลี่ยงการเลียนแบบเกาะสมุยทั้งหมด การประเมินระดับที่เป็นขีดความสามารถโดยรวมอาจพิจารณา เฉพาะปัจจัยที่สามารถวัดได้ทางปริมาณเป็นหลัก สรุปได้คือ

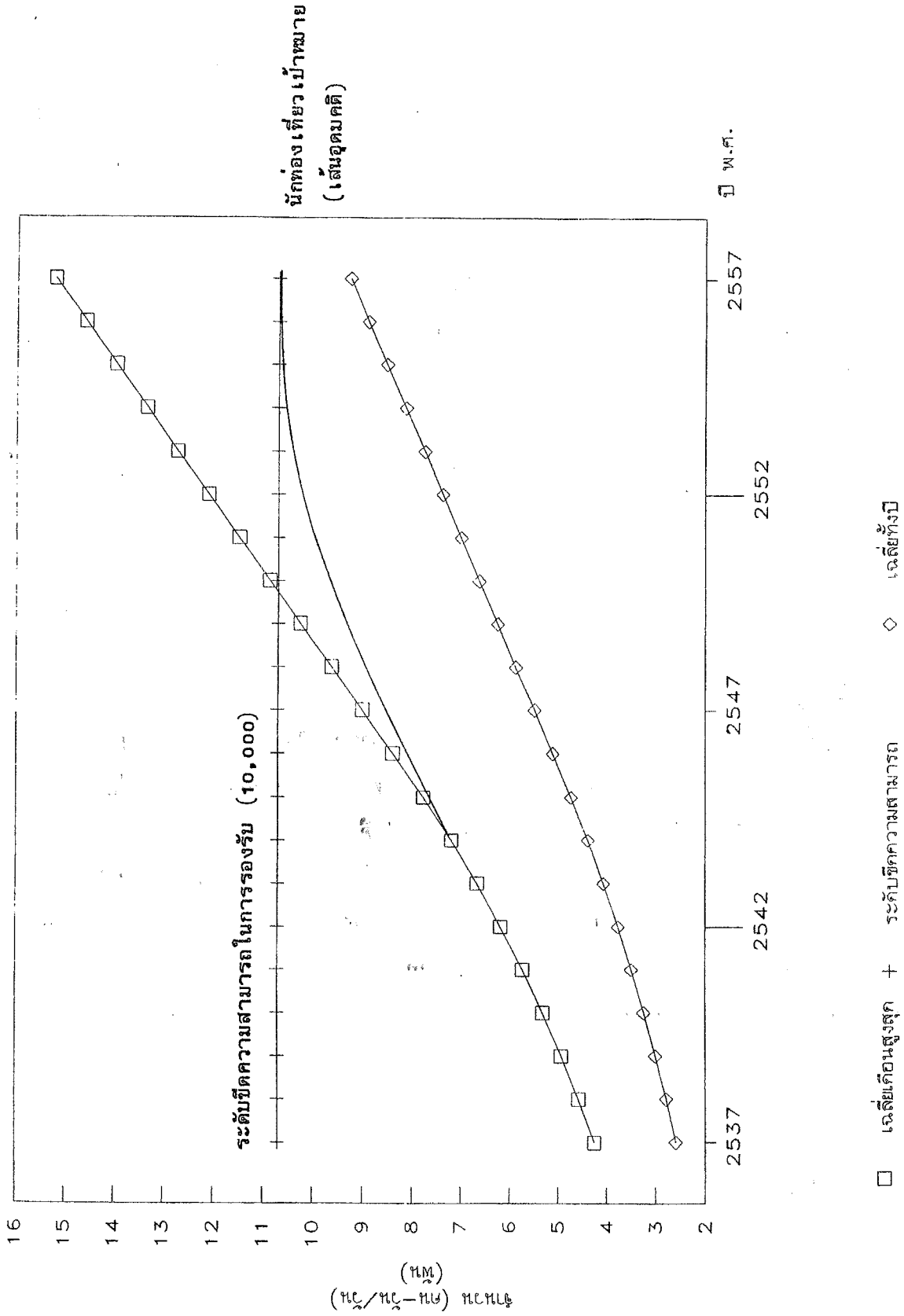
(1) ความสามารถในการรองรับของชายหาด รองรับนักท่องเที่ยวอาบแดด เล่นน้ำ ได้ 4,030 คนต่อเวลา ประเมินเป็นสถานบริการที่พักได้สูงสุด 10,666 คน-วัน/วัน หรือเป็นห้องพักไม่เกิน 5,925 ห้อง

(2) ปริมาณน้ำใช้ภายในเกาะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุด 10,700 คน-วัน/วัน หรือบริการห้องพัก 6,000 ห้อง

เมื่อพิจารณาสถานภาพการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวโน้มในอนาคต เห็นได้ว่า เกาะพะงันมีขีดความสามารถในการรองรับได้สูง

พิจารณาเชิงเปรียบเทียบกับตลาดการท่องเที่ยว จากการศึกษาคาดการณ์การขยายตัวของการท่องเที่ยวในอนาคต ด้วยการพยากรณ์จำนวน นักท่องเที่ยว เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระดับที่เป็นขีดความสามารถในการรองรับระดับเกาะ 2 ระดับ คือ จากขีดความสามารถของน้ำใช้ (10,700 คน-วัน/วัน) และขีดความสามารถใช้พื้นที่หาดทราย (10,666 คน-วัน/วัน) จะเห็นได้ว่าโอกาสที่การขยายตัวจะเกินขีดความสามารถในการรองรับ ยังมีเวลา 12-17 ปี ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะวางมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม และควบคุมการขยายตัว อย่างมีเหตุผลได้ แต่ด้วยเหตุผลของการควบคุมการขยายตัวการคงระดับที่สูงสุด 10,700 คน-วัน/วัน โดยเน้นการขยายตัวลดลง ด้วยการชลอการขยายตัวให้ได้ในระยะก่อน 10 ปี (ตามแนวโน้มห้องพัก)

รูปที่ 7 แสดงภาพแนวโน้มการขยายตัวของนักท่องเที่ยวสะสมต่อวัน เทียบกับระดับขีดความสามารถในการรองรับ



รูปที่ 7 เปรียบเทียบการพยากรณ์หักเหของ เทียวสะสม เปรียบเทียบกับขีดความสามารถในการรองรับ และแนวโน้มนำเข้าหมาย

4. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน

4.1 กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

1) ทิศทางการพัฒนา เกาะพะงันควรมีทิศทางการพัฒนาดังนี้

- (1) เกาะพะงันเป็นแหล่งท่องเที่ยวบริวารของเกาะสมุย และเป็นแหล่งที่พักแบบธรรมชาติ ที่มีชายหาดปากน้ำ น้ำตก และป่าเขาเป็นทรัพยากรหลักที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน
- (2) การพัฒนาเกาะพะงันให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของธรรมชาติปัจจุบัน ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน จากปะการัง หาดทราย ชายหาด ป่าเขา และน้ำตก
- (3) ให้เกาะพะงันรักษาอัตราการขยายตัวแบบปานกลาง-ต่ำ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มนิยมธรรมชาติเป็นหลัก
- (4) การพัฒนาเกาะพะงันเกิดขึ้นจากการประสานความร่วมมือกันทุกส่วน โดยให้มีการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมมากที่สุด และใช้กฎหมายเป็นเพียงเครื่องมือกำกับทิศทางเท่านั้น

2) นโยบายการพัฒนา

- (1) กำหนดให้เกาะพะงันเป็นแหล่งท่องเที่ยวและที่พักธรรมชาติชายหาด ที่มุ่งเน้นการพักผ่อนหย่อนใจ ควบคู่กับการศึกษาธรรมชาติ และให้มีโครงสร้างพื้นฐานแต่พอสม ควร
- (2) กำหนดให้บ้านห้องศาลาเป็นศูนย์กลางการคมนาคม การบริการหลัก หาดรีนเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและที่พัก หาดและอ่าวอื่น ๆ เป็นแหล่งธรรมชาติและที่พักรอง
- (3) สงวนรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมป่าเขา ให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และรองรับ การท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ
- (4) สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชน ประชาชน เพื่อร่วมกันพัฒนากับภาครัฐ ภายใต้แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- (5) ส่งเสริมการจัดบริการให้มีมาตรฐานที่ดี มีกิจกรรมบันเทิงในระดับต่ำ และปรับเปลี่ยนรูปแบบงานฟูลมูนปาร์ตี้ให้เหมาะสม

3) เป้าหมายในการพัฒนา

ควบคุมการขยายตัวของที่พักให้อยู่ในระดับต่ำไม่เกิน 4,000 ห้อง ในระยะ 10 ปี และไม่
ให้เกิน 6,000 ห้อง ใน 20 ปี รวมทั้งจัดการให้มีการกระจายนักท่องเที่ยว ไปเฉพาะบริเวณที่มี
ความเหมาะสม

4.2 แนวทางการพัฒนาโดยรวม

การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถที่รองรับได้ และภายใต้แนวทางการ
พัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สามารถกำหนดกรอบการจัดการได้ 2 ประเภท คือ

(1) การจัดการเพื่อรักษาขีดความสามารถในการรองรับฯ เป็นการจัดการที่ต้องการ
ควบคุมการพัฒนาให้อยู่ในพื้นที่จำกัด มีการขยายตัวในอัตราที่พอเหมาะ และไม่มีหรือมีผลกระทบ
ต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

(2) การจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาที่เกิด
ขึ้น และส่งเสริมให้ระบบการท่องเที่ยวดำเนินไปได้โดยเกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้ประกอบการและ
ประชาชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ต้องสร้างความพอใจต่อนักท่องเที่ยวด้วย

แนวทางและมาตรการต่าง ๆ จึงต้องมีการจัดการในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งจะต้องประสาน
สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ได้พิจารณาการควบคุมผสมผสานกันระหว่าง 4 แนวทาง คือ ควบคุมอัตรา
การเจริญเติบโต เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริโภค เปลี่ยนแปลงรูปแบบการลงทุน และควบคุม
มลพิษและการอนุรักษ์สมดุลทางนิเวศวิทยา โดยใช้มาตรการทั้งทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
มาตรการทางการจัดการ และการชดเชยต่อผู้ที่อาจสูญเสียประโยชน์บางส่วนด้วย แนวทางการ
พัฒนา มีดังนี้

4.2.1 แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เกาะพะงันได้รับการประกาศเป็นเขตผังเมืองรวม และมีการบังคับใช้ผังเมืองรวม
แล้ว โดยกำหนดการใช้ประโยชน์ต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งกำหนดผังคมนาคม-ขนส่ง เน้นการ
ปรับปรุงโครงข่ายถนนในพื้นที่ราบเป็นหลัก ผังเมืองรວມนับได้ว่าเป็นกรอบการควบคุมการใช้ที่
ดินหนึ่ง ซึ่งจะทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินมีระบบมากขึ้น

แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินมุ่งเน้นการรักษาสภาพแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยว โดย

- (1) กำหนดพื้นที่เหมาะสมในการรองรับการท่องเที่ยวรวมทั้งกำหนดมาตรการเฉพาะแต่ละแห่ง
- (2) จัดทำผังการพัฒนาพื้นที่บริการบริเวณหาดรีน และหาดทองศาลา โดยให้แนวทางการจัดรูปที่ดินช่วย
- (3) ประกาศให้เกาะพะงันเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมพร้อมไปกับเกาะสมุย และเกาะเต่า
- (4) วางมาตรการด้านกฎหมายในการควบคุมการปลูกสร้างอาคารและการใช้พื้นที่ เช่น การลดร่นอาคาร การปลูกสร้างอาคารในพื้นที่ความลาดชันต่ำ กำหนดความสูง พื้นที่แกว่ง และกำหนดกิจกรรมต้องห้าม โดยใช้ข้อบัญญัติสภาภิบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบังคับผังเมืองรวมเกาะพะงัน
- (5) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนร่วมกัน

4.2.2 การจัดการรักษาแนวปะการัง

เกาะพะงันมีแนวปะการังรอบเกาะ ซึ่งโดยทั่วไปมีคุณภาพดี เพียงพอต่อการท่องเที่ยว และเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญที่ควรรักษาไว้ ดังนั้น การพัฒนาเกาะพะงันและการอนุรักษ์ปะการังให้ยึดถือแนวทางตามแผนแม่บทการจัดการปะการังเป็นหลัก ซึ่งเกาะพะงันถูกกำหนดให้เป็นเขตการดูแลของท้องถิ่น (แม่หาด หาดยาว บ้านใต้) และเป็นเขตอนุรักษ์ที่หาดขอม อย่างไรก็ตาม บริเวณอื่น ๆ ที่มีแนวปะการัง จำเป็นต้องดูแลรักษา โดยมีแนวทางดังนี้

- (1) เรงรัดการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำให้เป็นเขตห้ามทำการประมงทุกระชนิด และกำหนดพื้นที่อนุรักษ์บางพื้นที่ เพื่อคุ้มครองแนวปะการังให้มีโอกาสฟื้นตัว โดยไม่ถูกรบกวนจากนักท่องเที่ยวและการประมง
- (2) ควบคุมการทิ้งน้ำ ขยะ และซากวัสดุลงทะเล ห้ามสร้างท่อระบายน้ำเสียและน้ำฝน หรืออื่น ๆ ในระยะ 1 กม.
- (3) ห้ามก่อสร้างเขื่อนหรือคันกั้นคลื่นตามแนวชายฝั่ง
- (4) สร้างทุ่นผูกเรือเพื่ออุปการังและหมายแนวเขตให้เพียงพอ
- (5) ห้ามเรื่อนำเที่ยว เรือบริการดำน้ำ ทุกลำทิ้งสมอเรือ โดยกำหนดให้ผูกเรือกับทุ่นที่มีอยู่
- (6) จัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับแหล่งปะการัง และข้อควรปฏิบัติในการดำน้ำดูปะการัง รวมทั้งการอบรมผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

(7) สนับสนุนการศึกษาวิจัยปะการังอย่างต่อเนื่อง นอกจากศึกษาด้านชีววิทยาแล้ว ให้ศึกษาผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย

4.2.3 การจัดการพื้นที่ป่าและสัตว์ป่า

เกาะพะงันเป็นพื้นที่ป่าสงวนและภูเขาสูง ซึ่งกำลังจะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ จึงจะทำให้มีองค์กรและมาตรการดูแลรักษาพื้นที่ป่าได้ดี ทั้งนี้เพราะเกาะพะงันยังมีป่าอุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่า เช่น กวาง หลงเหลืออยู่มาก นอกจากการวางแผนจัดการอุทยานแห่งชาติแล้ว ควรมีแนวทางเพิ่มขึ้นดังนี้

- (1) จัดทำและหมายแนวเขตที่ชัดเจน และแก้ไขปัญหาการถือครอง
- (2) กวดขันการบุกรุกทำลายป่าและล่าสัตว์
- (3) ปกป้องและพืชอาหารสัตว์เพิ่มเติม
- (4) วางแนวทางการท่องเที่ยวแบบ Ecotourism เช่น น้ำตกแพง-เขาหรา น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกธารประพาส และน้ำตกธารประเวศ
- (5) นอกเขตอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณชายฝั่ง ให้รักษาไม้ท้องถิ่น เช่น ไม้แคะ ไม้ชายหาด ให้คงสภาพธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด

4.2.4 การจัดการเพื่อส่งเสริมและควบคุมสถานประกอบการ

- (1) ให้สถานประกอบการทุกแห่ง จดทะเบียนตามระเบียบราชการให้ถูกต้อง
- (2) สนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก และส่งเสริมการบริการท่องเที่ยวแนวธรรมชาติ (โดยการแนะนำรูปแบบและการบริการ)
- (3) กำหนดข้อห้ามกิจการที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานบันเทิงเรีงรมย์ประเภท บาร์เบียร์ ดิสโกเธค สถานอาบอบนวด ฯลฯ ควบคุมการประกอบการที่ผิดวัตถุประสงค์ในการขออนุญาต
- (4) ส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในท้องถิ่น
- (5) ควบคุมการปลูกสร้างอาคารสถานประกอบการ ทั้งในด้านที่ตั้ง (ในพื้นที่ท่องเที่ยว) และรูปแบบอาคาร (กลมกลืนกับธรรมชาติและท้องถิ่น)
- (6) ปรับปรุงระบบสุขาภิบาลโรงแรม บังกะโล ร้านอาหาร และรณรงค์รักษาความสะอาด ทั้งภายใน และโดยรอบสถานประกอบการ

- (7) แนะนำ อบรม รูปแบบการบริการ การจัดการตลาดให้ผู้ประกอบการ และมี งบประมาณ ตลอดจนอบรมด้านภาษา และวิธีการบริการแก่พนักงานระดับต่าง ๆ
- (8) สนับสนุน ส่งเสริม และประกาศเกียรติคุณ สถานประกอบการดีเด่นด้านการให้บริการ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (9) ปรับปรุงระบบสื่อสาร การจองที่พัก และข้อมูลการเดินทางของการบริการ แก่นักท่องเที่ยวอยู่เสมอ
- (10) สนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการ เป็นชมรมและสมาคม ให้มีความเข้มแข็ง และสามารถประสานงานการพัฒนา กับภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.5 แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- (1) ปรับปรุงถนนสายต่าง ๆ ตามแนวทางผังเมืองรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถนนบ้านค่ายหาดรีน ให้ปลอดภัยมากขึ้น และบ้านใต้-ท้องนาบ้าน ให้ใช้ได้ทุกฤดูกาล และคงสภาพถนน ท้องถนนไว้ให้มากที่สุด ยกเว้นถนนสายอ่าวหาดขวด-อ่าวโกลกหล้า ซึ่งจะตัดผ่านบริเวณพื้นที่ลาดชันสูง ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ประกอบกับหาดขวดสามารถใช้ถนนเส้นทางท้องนาบ้านหาดขวด เมื่อมีการปรับปรุงในอนาคต
- (2) ปรับปรุงถนนภายในชุมชนหาดรีน โดยการวางแนวทางการขยายหรือตัดเพิ่ม เพื่อจัดระเบียบชุมชน
- (3) ควบคุมปริมาณยานพาหนะ และกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น มีป้ายบอกทาง ป้ายจราจร และการจำกัดความเร็ว
- (4) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณท่าเทียบเรือท้องศาลา ปรับปรุงร่องน้ำ และควบคุมไม่ให้มีการก่อสร้างท่าเรือนอกเขตพื้นที่โล่งเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยว และการประมง
- (5) ส่งเสริมการบริการเรือท่องเที่ยวขนาดเล็กรอบเกาะ พร้อมทั้งให้มีการอบรมด้านความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม การนำเที่ยว และบริการ มากขึ้น
- (6) พัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อให้มีการสำรองน้ำดิบไว้ให้มากที่สุด ทั้งจากน้ำตก ถ้ำธาร พรุ และชุมชนเมือง โดยการก่อสร้าง การเดินท่อต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทัศนียภาพ
- (7) พัฒนาระบบประปาชุมชนบริการสุขภาพ
- (8) เร่งรัดการขยายบริการไฟฟ้า โทรศัพท์

4.2.6 แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม

- (1) ให้สถานประกอบการ ร้านค้า และบ้านเรือน ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ บ่อเกรอะ บ่อซึม บ่อบำบัดสำเร็จรูป บ่อคักไขมัน และห้ามการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ และทะเล โดยตรง
- (2) ศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการบำบัดน้ำเสียในอนาคต รวมทั้งจัดเตรียมสถานที่เพื่อก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียรวม ในย่านสุขาภิบาล และหาครีน รองรับโครงการใน 10 ปีข้างหน้า
- (3) แก้ไขปัญหาการจัดการเตาเผาขยะสุขาภิบาล ด้านบุคลากร งบประมาณ และที่พิทักษะ
- (4) จัดเตรียมสถานที่เพื่อรองรับโครงการกำจัดมูลฝอยในอนาคต
- (5) วางมาตรการและรณรงค์การแยกมูลฝอย การลดปริมาณมูลฝอย และการกำจัดที่ถูกต้องเหมาะสม สำหรับพื้นที่ห่างไกล
- (6) ให้การศึกษาด้านการอนุรักษ์แก่เยาวชนและผู้ประกอบการ

4.3 แผนงาน-โครงการ

แผนงาน-โครงการ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน ประกอบด้วยโครงการด้านการควบคุมและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นโครงการที่ควรดำเนินงานในระยะ 5 ปี (เป็นส่วนใหญ่) และเป็นชุดโครงการที่ต้องประสานร่วมมือกันในหลายหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

- 1) จำนวนแผนงาน มี 5 แผนงาน รวม 27 โครงการ ดังรายละเอียด คือ
 - (1) แผนงานการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินและชุมชน มี 3 โครงการ งบประมาณ 3.5 ล้านบาท
 - (2) แผนงานการจัดการระบบนิเวศวิทยา มี 8 โครงการ งบประมาณ 4.63 ล้านบาท
 - (3) แผนงานจัดการด้านการประกอบกรมี 9 โครงการ งบประมาณ 2.95 ล้านบาท
 - (4) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มี 1 โครงการ
 - (5) แผนงานรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มี 6 โครงการ งบประมาณ 12.37 ล้านบาท

2) **งบประมาณโครงการ** รวมทั้งสิ้น 23.45 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณที่ยังไม่รวมโครงการ บางโครงการที่ไม่ได้กำหนดงบประมาณไว้ เพราะเป็นภารกิจประจำของหน่วยงาน

3) **หน่วยงานรับผิดชอบ** มีจำนวน 30 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักมากที่สุด ได้แก่ อบต. เกาะพะงัน อบต. บ้านใต้ รับผิดชอบ 9 โครงการ เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ อำเภอเกาะพะงัน รับผิดชอบ 8 โครงการ โดยบางโครงการเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน หรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมี 28 หน่วยงาน กำหนดให้ ททท. เกี่ยวข้องมากที่สุด (13 โครงการ) รองลงมาคือ อบต. ทั้ง 2 แห่ง (7,8 โครงการ) และผู้ประกอบการ (7 โครงการ) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 สรุปแผนงานโครงการที่เสนอไว้โดยสังเขป

อนึ่ง เกาะพะงัน ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแผนงาน-โครงการที่ได้เสนอไว้ในแผนควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะเต่าและเกาะนางยวน เป็นแผนงาน-โครงการในลักษณะเดียวกัน ในการนำแผนไปปฏิบัติสามารถรวมบางโครงการให้เป็นโครงการของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพียงชุดเดียวได้

ตารางที่ 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

หน่วยงาน	รับผิดชอบหลัก	ที่เกี่ยวข้อง
1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	4	13
2. สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (สผ.)	3	1
3. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.)	2	-
4. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	-	1
5. กรมป่าไม้ (อุทยานแห่งชาติ)	4	1
6. กรมประมง	2	1
7. กรมการผังเมือง (ผม.)	1	-
8. ปปส.	-	2
9. บกปส.	-	2
10. บกทท.	-	2
11. กรมเจ้าท่า	-	1
12. กรมโยธาธิการ	-	2
13. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	-	2
14. ผังเมืองจังหวัด	-	1
15. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี (อบจ.)	-	1
16. โยธาธิการจังหวัด	-	1
17. ศึกษาธิการจังหวัด	-	1
18. สถาบันการศึกษา	-	1
19. อำเภอเกาะพะงัน	8	6
20. สาธารณสุขอำเภอ	2	-
21. ป่าไม้อำเภอ	1	-
22. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพะงัน	9	7
23. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้	9	8
24. ผู้ประกอบการ	1	7
25. ชมรมนักดำน้ำ	-	1
26. สุขาภิบาลเกาะพะงัน	4	2
27. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	-	3
28. ตำรวจภูธร	1	1
29. ชมรมหาดรีน	-	2
30. ชมรมท่องเที่ยวเกาะพะงัน	3	1

หมายเหตุ : มีหน่วยงานมากกว่า 1 หน่วย ในบางโครงการ

ตารางที่ 6 แผนงาน-โครงการ ในแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน

แผนงาน-โครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>1. แผนงานการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินและชุมชน</p> <p>1.1 ประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.2 การทำผังแม่บทพื้นที่เฉพาะบริเวณท้องที่อ่าว - หาดรีน</p> <p>- บ้านท้องศาลา</p> <p>1.3 ปักป้ายและหลักหินคูหาเขตนวนเขต</p>	<p>- เพื่อเป็นกรอบในการควบคุมการพัฒนาและรักษาสีเขียว</p> <p>- เพื่อเสริมการควบคุมอาคาร</p> <p>- เพื่อรักษาสภาพและบรรยากาศธรรมชาติ</p> <p>- เพื่อป้องกันกิจกรรมที่ไม่ปรารถนา</p> <p>- เพื่อสร้างระเบียบชุมชนและรักษาสีเขียว</p> <p>- เพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ</p> <p>- เพื่อควบคุมทิศทางรถจักรยานยนต์</p> <p>- เพื่อป้องกันเขตอุทยานแห่งชาติและเขตสงวนสัตว์ป่า</p> <p>- เพื่อให้เกิดความตระหนักในการรักษาพื้นที่อนุรักษ์</p>	<p>- ททท. ขอให้ สผ. ดำเนินการ</p> <p>- ร่างกฎกระทรวงประกาศกระทรวง</p> <p>- ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ</p> <p>- คม. พิจารณาดำเนินการ และกำหนดกรอบ</p> <p>- จัดทำร่างรูปแบบ วิธีการ</p> <p>- จัดประชุมประชาชนเพื่อพิจารณาผังแม่บท</p> <p>- ดำรงปักแนวเขตถนนหลัก ถนนซอย</p> <p>- จัดรูปที่ดิน</p> <p>- ปรับปรุงชุมชน</p> <p>- ดำรงจุดติดตั้งแนวเขต</p> <p>- ออกแบบป้ายและแนวเขตแนวเขต</p> <p>- ประชาสัมพันธ์</p> <p>- ติดตั้ง</p>	<p>-</p> <p>3.0</p> <p>0.5</p>	<p>ปี 2539-40</p> <p>ปี 2540-41</p> <p>ปี 2540</p>	<p>สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม(สผ.)</p> <p>- กรมการขนส่ง</p> <p>- อบต. 2 แห่ง</p> <p>- ประชาชน</p> <p>- กรมป่าไม้ (อุทยานแห่งชาติ)</p> <p>- อบต.</p> <p>- ผังเมืองจังหวัด</p>

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
<p>2. แผนงานการจัดการระบบนิเวศวิทยา</p>					
<p>2.1 ประกาศศตวรรษที่ ๒๑</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อควบคุมกิจกรรมประเภทที่ชายฝั่ง - เพื่อรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เฝ้าระวังการพิจารณาประกาศใช้ประกาศใช้ - ดำเนินการ 	ปี 2539	-	กรมประมง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
<p>2.2 โครงการวางนูนลอยในเขตปะการัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นที่พักเรือ - เพื่อขยายแนวเขตปะการัง - เพื่อป้องกันเรือชนเข้าใกล้แนวเขตปะการัง - เพื่อป้องกันการทำลายปะการังจากเรือและสมอเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการหลังปะการังและจุดวางนูนลอยปะการัง - จัดซื้อนูนลอย - ติดตั้งนูนลอย - ประชาสัมพันธ์การใช้นูนลอย 	ปี 2539-41	3.0	กรมประมง ชมรมนักดำน้ำ ผู้ประกอบการ ททท.
<p>2.3 วิจัยปะการัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อศึกษาข้อมูลทางชีววิทยาของแหล่งปะการัง - เพื่อศึกษาสภาพด้านปริมาณคุณภาพและผลกระทบจากกิจกรรมต่างๆ - วางแนวทางการอนุรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางผังสถาบันการศึกษาสำรวจ - ทดสอบผลกระทบต่างๆ - จัดทำแนวทางการควบคุมดูแล - เสนอรูปแบบการควบคุมการท่องเที่ยวแนวปะการัง 	ปี 2539	0.5	สผ. ททท. สถาบันการศึกษา
<p>2.4 โครงการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติเขตสงวนป่าไม้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อควบคุมการใช้พื้นที่ดินน้ำและป่าไม้ - เพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติที่ถูกทำลาย - เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและแหล่งอาหารของสัตว์ป่า - เพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติ - ศึกษารายละเอียด โดยสำรวจพื้นที่ป่า พื้นที่ที่ควรสงวน พื้นที่ฟื้นฟู - วางแผนการปลูกป่า - กำหนดมาตรการบรรณคดี - ประชาสัมพันธ์และดำเนินการ 	ปี 2539-42	0.5	กรมป่าไม้ ป่าไม้อำเภอ - อธิบดีกรมประมง - ททท.

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2.5 เผยแพร่ความรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ ส่วนราชการ และนักท่องเที่ยว มีความเข้าใจ และร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ - เพื่อให้เกิดการร่วมมือกันอนุรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสื่อเผยแพร่ เช่น เอกสารแผ่นพับ ภาพนิ่ง ภาพยนต์ และแถบบันทึกภาพ - จัดนิทรรศการ 1 ครั้ง - จัดทำแผ่นป้ายและป้ายสื่อความหมาย - ธรรมชาติ - จัดสัมมนา การอนุรักษ์ 1 ครั้ง 	ปี 2539-40	0.4	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมคุณภาพ - สิ่งแวดล้อม (ตส.) - ทบพ. - อ่างทองพะงัน - ศึกษาธิการจังหวัด
2.6 ส่งเสริมการศึกษาด้านการอนุรักษ์แก่เยาวชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เข้าใจและตระหนักในแนวทางการอนุรักษ์ - เพื่อร่วมกันพัฒนา การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมนักเรียนและเยาวชน 2 ครั้ง 	ปี 2539	0.15	<ul style="list-style-type: none"> - ตส. - ทบพ.
2.7 การจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ และมีการจัดการที่เหมาะสม - เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่สนใจสภาพธรรมชาติและการอนุรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะทำงานร่วม ประกอบด้วย ตัวแทนจาก อ่างทอง อุทยานแห่งชาติ ออบต. ชุมชมท่องเที่ยวเกาะพะงัน - ดำรวจเส้นทางและกำหนดบริเวณกิจกรรมศึกษาป่าไม้และสัตว์ป่า จุดชมวิวน้ำและจุดแวะพัก - ออกแบบและปรับปรุงบริเวณกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพธรรมชาติ พร้อมจัดทำสื่อความหมาย - กำหนดรูปแบบและมาตรฐานบริการแก่นักท่องเที่ยว - ให้ความรู้เรื่องการให้บริการและนำทางแก่เจ้าหน้าที่อุทยานฯ และผู้เกี่ยวข้อง 	ปี 2539	0.03	<ul style="list-style-type: none"> - อุทยานแห่งชาติ - ชมรมอนุรักษ์เที่ยวเกาะพะงัน - ออบต. เกาะพะงัน - ออบต. บ้านใต้ - ทบพ.

ตารางที่ 6 แผนงาน-โครงการ ในแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
<p>2.8 การศึกษาเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ของเกาะพะงัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อกำหนดแนวความคิด ทิศทาง แผนงาน โครงการ สำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และปรับปรุงพื้นที่โครงการให้เหมาะสมกับประวัติศาสตร์และสภาพธรรมชาติ - เพื่อให้การฟื้นฟูและปรับปรุงทุกขั้นตอน ตลอดจนการบริการนักท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ตัวแทนอุทยานแห่งชาติธรณีวิทยาแห่งชาติ อำเภอเกาะพะงัน ชมรมการท่องเที่ยวเกาะพะงัน อบต. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ - จัดทำแนวทางการศึกษา ประกอบด้วย เส้นทางท่องเที่ยวศึกษาประวัติศาสตร์ ขอบเขตพื้นที่สำหรับการฟื้นฟู และปรับปรุงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภายในขอบเขตพื้นที่ กำหนดแนวทาง รูปแบบ และวิธีการในการบริหารจัดการ - เขียนรายงานแผนการจัดการ และดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงตามแผน ในระยะต่อไป 	ปี 2539	0.05	<ul style="list-style-type: none"> - อุทยานแห่งชาติธรณีวิทยา - อำเภอเกาะพะงัน - ชมรมการท่องเที่ยวเกาะพะงัน - อบต. เกาะพะงัน - อบต. บ้านใต้ - ททท. - ผู้ประกอบการ
<p>3. แผนงานจัดการด้านการประกอบบริการ</p> <p>3.1 มัคตรการเร่งรัด โรงแรมและมังกาโต ให้ได้รับอนุญาตเปิดดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน สำหรับบริการส่งเสริม การท่องเที่ยวในอนาคต - เพื่อเพิ่มรายได้ของท้องถิ่น สำหรับใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนา 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างอำเภอเกาะพะงัน และ อบต. ทั้งสองตำบล - กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ ชื่นคำขอ และการติดตามผล - กำหนดมาตรการสำหรับโรงแรมและมังกาโตที่เข้ายื่น และอำนวยความสะดวก สำหรับผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎ - ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี 	ปี 2539-44	0.5	<ul style="list-style-type: none"> - อำเภอเกาะพะงัน - ชมรมผู้ประกอบการ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงาน โครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3.2 ส่งเสริมการบริการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อส่งเสริมให้การบริการได้มาตรฐาน - เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยเฉพาะขนาดกลางและเล็กให้สามารถแข่งขันได้ - เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มที่ดี - เพื่อให้รูปแบบการท่องเที่ยวเป็นแบบธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมสัมมนาผู้ประกอบการ - จัดรางวัลและประกาศเกียรติคุณสถานประกอบการดีเด่นด้านบริการและด้านบริการอนุรักษ์และรักษาสีงามแวดล้อม 	ปี 2539-40	0.3	<ul style="list-style-type: none"> - ททท. - อำเภอเกาะพะงัน
3.3 การฝึกอบรมวิชาชีพด้านบริการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริการ - เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลาง-เล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - วางโครงการจัดอบรม ปีละ 2 ครั้ง - รับสมัคร - ดำเนินการ 	ปี 2539-40 และต่อเนื่องทุกปี	0.5 (ช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว) ปีละ 2 ครั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ททท. - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
3.4 ปรับปรุงสุขภาพสถานประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรักษาความสะอาดในสถานประกอบการ - เพื่อวางรากฐานการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบความสะอาดและการสุขาภิบาล - จัดสัปดาห์พรวนต้นไม้และอาคาร - จัดประกวดความสะอาด การบริการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม - กำจัดพาหะนำโรค 	ปี 2539	0.2	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันสุขภาพชุมชน - อำเภอเกาะพะงัน - ททท. - ผู้ประกอบการ - ประชาชน
3.5 สนับสนุนการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้การร่วมมือกันในพื้นที่ - เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการร่วมกันรักษาสถานที่ท่องเที่ยว - เพื่อให้มีองค์กรที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเพื่อวางแผนทางความร่วมมือ - ราชทาง - จัดตั้งผู้ก่อการเพื่อเตรียมการ - สัมมนา/อบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการองค์กร เช่น ภาวะจิตหลัก - การจัดโครงสร้าง การวางแผน และการบริหารงาน เป็นต้น 	ปี 2539-40	0.05 (สำหรับการดำเนินงานทั่วไป)	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการ - ททท. - อำเภอเกาะพะงัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3.6 ปรับปรุงงานบุญบั้งไฟ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจจากธรรมชาติทิวทัศน์ที่สวยงาม - เพื่อให้นักท่องเที่ยวร่วมชื่นชมชื่นชมอย่างสนุกสนาน ปราศจากอบายมุขต่าง ๆ - เพื่อให้เครือข่ายได้ต่อเนื่องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะกรรมการจัดงานร่วมเอกชนและภาครัฐ - กำหนดขอบเขตพื้นที่จัดงานบริเวณชายหาดที่เหมาะสม แบ่งเป็นพื้นที่ริมน้ำและเชิงสงบ - เพิ่มกิจกรรมและขายพื้นที่ของงานไปทางหาดรีโน - จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ - จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างมีส่วนร่วมที่เป็นระบบต่อเนื่อง 	ปี 2539-40	0.5	<ul style="list-style-type: none"> - อีโคโนมิคโซน - มทท. - อบต.บ้านใต้ - ชมรมหาดรีโน - ตำรวจภูธร - บก.ปศ. - บก.ทท. - ปปศ. - ประชาชน
3.7 การส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้าหัตถกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อการเพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพต่อเนื่องจากธุรกิจการท่องเที่ยวท้องถิ่น - เพื่อเสริมสร้างประชากรที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่าง อำเภอ อบต. ชมรมท่องเที่ยวเกาะพะงัน - กำหนดผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม เช่น ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ทุเรียนทอด - ประชาสัมพันธ์ให้ท้องถิ่นเข้าใจและสนใจเข้าร่วมโครงการ - กำหนดจุดคัดเลือก กลุ่มผลิต และแนวทางการตลาด - จัดการฝึกอบรมดำเนินการผลิตและขาย - กำหนดมาตรการในการติดตามประเมินผล 	ปี 2540-45	0.1 (ปีละ 0.02)	<ul style="list-style-type: none"> - อีโคโนมิคโซน - อบต. - ชมรมท่องเที่ยวเกาะพะงัน - ผู้ประกอบการท่องเที่ยว - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - ประชาชน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงาน โครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3.8 รมร่งค์การย้ายสำมะโนครัวปลายทาง	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่ออำนวยความสะดวกในการย้ายสำมะโนครัว - เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล 	<p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดรูปแบบความร่วมมือระหว่างอำเภอ อบต. และเจ้าของสถานประกอบการ - กำหนดพื้นที่เป้าหมาย อาจแบ่งเป็นชุมชน หรือรายภาค - กำหนดช่วงระยะเวลา อาจพิจารณาให้สอดคล้องกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ความสะอาด เป็นต้น - อาจพิจารณาให้รางวัลสูงใจร่วมกับสถานประกอบการ 	ปี 2539-44	0.3	- อำเภอเกาะพะงัน
3.9 การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อการปราบปรามและป้องกันที่เหมาะสม - สร้างความอบอุ่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว 	<p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะกรรมการร่วมราชการ สถานประกอบการ ประชาชน โดยมี นายอำเภอเกาะพะงัน เป็นประธาน - กำหนดมาตรการและแนวทางในการป้องกัน และปราบปราม ตลอดจนการประสานงาน กับหน่วยราชการในระดับ จังหวัด ภูมิภาค และส่วนกลาง - กำหนดแผนปฏิบัติการเฉพาะพื้นที่ และการรณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น - ดำเนินการติดตามและประเมินผล 			<ul style="list-style-type: none"> - อำเภอเกาะพะงัน - สตอ. เกาะพะงัน - อบต. - ปปส. - ตม. - บกปส. - มทท.

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4. แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4.1 ปรับปรุงระบบการประปา	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ชุมชนมีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ - เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะพะงัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้การประสานส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการประสานเกาะพะงันทั้งหมด 	ปี 2539	-	<ul style="list-style-type: none"> - สุขภิบาล - อบต.
5. แผนงานรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 5.1 โครงการส่งเสริมการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีการบำบัดน้ำทิ้งจากบ้านเรือนและสถานประกอบการที่กันอย่างถูกต้องตามหลักสุขภิบาล - เพื่อลดและป้องกันปัญหามลพิษทางน้ำในแหล่งน้ำและแหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมดูแลให้สถานประกอบการและชุมชนจัดระบบสุขภิบาลในอาคาร - ส่งเสริมการใช้บ่อเกรอะ บ่อซึมที่มีประสิทธิภาพและราคาถูก - แนะนำ ส่งเสริมการใช้ระบบบำบัดสำเร็จรูป 	ปี 2539-42	0.05	<ul style="list-style-type: none"> - สว.บรรณสุขภิบาล - อบต. 2 แห่ง - โยธาธิการ จังหวัด - ททท. - เอกชน
5.2 ศึกษาออกแบบระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน - ท้องศาลา- หาดรีน และอ่าวโกลกหน้า	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเตรียมการรองรับปัญหาน้ำเสียในอนาคต - เพื่อให้มีการบำบัดน้ำเสียชุมชนที่มีประสิทธิภาพ - เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ศึกษาเบื้องต้น - กำหนดแนวทางการจัดการ - จัดทำที่ดิน - ออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ปี 2542 ปี 2543-44 	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาเบื้องต้น 0.5 จัดซื้อที่ดิน 6.0 ออกแบบ 3.0 ก่อสร้างตามแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - สุขภิบาล - อบต. 2 แห่ง - สข.

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงานโครงการ	วัตถุประสงค์โครงการ	วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
5.3 จัดระบบการจัดกับขยะมูลฝอย	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อรวบรวมขยะมูลฝอยไปเผาอย่างมีประสิทธิภาพ - เพื่อลดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดองค์กรหรือคณะทำงาน - จัดระบบการเก็บขน - จัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องรับมูลฝอย - จัดซื้อรถเก็บขน 2 คัน - อบรมเจ้าหน้าที่ 	ปี 2539-40	2.0	<ul style="list-style-type: none"> - อบต. 2 แห่ง - สุขาภิบาล - เอกชน - ททท.
5.4 โครงการกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีเผา	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อกำจัดมูลฝอยอย่างถูกสุขลักษณะ - เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง - ลดค่าใช้จ่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะทำงาน - จัดหาพื้นที่ที่ปลอดภัย - จัดหาบุคลากรควบคุมดูแล - ประชาสัมพันธ์กับประชาชน 	ปี 2539-40	0.5	<ul style="list-style-type: none"> - อบต. 2 แห่ง - สุขาภิบาล
5.5 รณรงค์แยกมูลฝอย	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเผา 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสื่อเผยแพร่ - จัดหาภาชนะแยกมูลฝอย 	ปี 2539 เป็นต้นไป	ปีละ 0.02	<ul style="list-style-type: none"> - สุขาภิบาล - อบต. 2 แห่ง
5.6 โครงการรณรงค์รักษาความสะอาดลดปริมาณขยะมูลฝอย	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการรักษาความสะอาด - เพื่อให้เกิดความสวยงามในแหล่งท่องเที่ยว - เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การใช้ผลิตภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ - วางแผนการดำเนินงาน หาทุน - ประชาสัมพันธ์ โครงการ/สัมมนา - ดำเนินงาน รมว.รศ. - วางมาตรการต่อเนื่องอื่นๆ - ประเมินผล 	ปี 2539-40 ปีละ 2 ครั้ง	ครั้งละ 0.1 ปีละ 0.3	<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิภาคพะเยา - อบต. 2 แห่ง - ผู้ประกอบการ - องค์กรประชาชน - ททท.

5. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

5.1 องค์การในการบริหารและจัดการตามแผน

จากลักษณะของแผนปฏิบัติการฯ ททท. ประสงค์จะให้แผนได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการฯ จึงมีความจำเป็นต้องมีองค์การบริหารแผนเพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ในการศึกษาได้เสนอทางเลือกองค์การในการบริหารแผนดังนี้

1) นำแผนเข้าระบบการบริหาร และดำเนินการตามขั้นตอนของคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) โดยวิธีนี้ แผนปฏิบัติการฯ อาจจะมีปัญหาด้านการดำเนินการกับบางโครงการที่ไม่ได้อยู่ในแนวปฏิบัติของ กพอ. โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือโครงการปฏิบัติโดยภาคเอกชน ในกรณีนี้ จึงอาจไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้ กพอ. บริหารแผนปฏิบัติการฯ

2) จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน อำเภอเกาะพะงัน (กรอ.เกาะพะงัน) เช่นเดียวกับที่จัดตั้งให้เกาะสมุย รับผิดชอบในการบริหารแผนปฏิบัติการฯ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ควรปรับปรุงเพิ่มเติมจากของ กรอ. เกาะสมุย ให้อำนาจหน้าที่ คือ เป็นองค์กรที่ปรึกษาของนายอำเภอเกาะพะงัน ในการร่วมกำหนดนโยบาย และแผนการความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน เป็นองค์การบริหารแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเร่งรัดนำเสนอโครงการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามขั้นตอน ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่สำคัญ รวมทั้งทำหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อศึกษาปัญหาเฉพาะด้าน และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ กรอ.จังหวัดสุราษฎร์ธานี มอบหมาย

3) การแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะพะงัน ในการบริหารแผนให้เกิดประสิทธิภาพ มีความจำเป็นจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องของระบบองค์กรในครั้งที่ผ่านมา โดยมีแนวคิดจัดให้มีองค์กรขึ้นมาเป็นการเฉพาะในการบริหารแผน โดยมีลักษณะพิเศษที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้โดยตรง และสามารถประสานงานระหว่างองค์กรในพื้นที่ และระหว่างสาขาการพัฒนา

คณะกรรมการกำกับแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวเกาะพะงัน ประกอบด้วย นายอำเภอ เกาะพะงัน เป็นประธาน ประธานกรรมการสุขาภิบาล (ในกรณีไม่ใช่ นายอำเภอ) ประธานสภา อบต. 2 แห่ง เป็นรองประธาน ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนจำนวนหนึ่ง ผู้แทนหน่วยงานระดับ อำเภออย่างน้อย 3 หน่วยงาน ผู้แทนสำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้แทนผังเมืองจังหวัด หัวหน้าอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ และผู้แทน สผ. โดยให้ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการกำกับแผนพัฒนากองท่องเที่ยวเกาะพะงัน ถือปฏิบัติ คือ เร่งรัดและ พิจารณานำเสนอโครงการ ตามแผนปฏิบัติการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอน พิจารณาจัดทำข้อเสนอโครงการเพิ่มเติมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงานกับภาคเอกชน ประชาชน และหน่วยงานในท้องถิ่น

อนึ่ง คณะกรรมการชุดนี้ อาจแตกต่างจาก กรอ. อำเภอ ซึ่งมีบุคลากรคล้ายคลึงกัน แต่ ภาคเอกชนส่วนใหญ่ให้เน้นที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และให้ผู้แทน ททท. เป็นกรรมการและ เลขานุการ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะเน้นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เป็นสำคัญ

5.2 องค์กรในการปฏิบัติตามแผน

เพื่อให้โครงการเข้าสู่ระบบแผนของหน่วยงาน จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

1) หน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สุขาภิบาลเกาะพะงันและ อบต. ทั้ง 2 แห่ง ควร พิจารณานำโครงการเข้าสู่ระบบแผนพัฒนาปกติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการวาง แผนพัฒนาของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2532 ได้แก่ โครงการมาตรการเร่งรัด โรงแรมและบังกาลีให้ได้รับอนุญาตเปิดดำเนินการ โครงการปรับปรุงระบบการประปา โครงการ จัดระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอย โครงการกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีเผา และโครงการรณรงค์แยกมูลฝอย

อย่างไรก็ตาม โครงการที่เสนอบางโครงการ สามารถดำเนินการได้ตามภาระหน้าที่ และความสามารถของหน่วยงานเอง แต่บางโครงการที่เกินความสามารถหรือหน้าที่ของท้องถิ่น สุขาภิบาลสามารถนำเสนอเพื่อเข้าสู่ระบบแผนปฏิบัติการฯ เพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับ จังหวัด

2) โครงการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของอำเภอหรือจังหวัดโดยตรง ซึ่งควรมีกระบวนการพัฒนาโครงการโดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) และองค์การบริหารแผนภายใต้ระบบแผนพัฒนาจังหวัด คือ คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) และกรรมการจังหวัด (กจ.) โครงการที่นำเสนอตามขั้นตอนนี้มีดังนี้คือ โครงการมาตรการเร่งรัดโรงแรมและบังกาโลให้ได้รับอนุญาตเปิดดำเนินการ โครงการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในเขตสงวนป่าไม้ โครงการปรับปรุงสุขภาพสถานประกอบการ และโครงการปรับปรุงงานฟูลมูนปาร์ตี้ เป็นต้น

3) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหน่วยราชการส่วนกลาง ทั้งที่อยู่ในพื้นที่และส่วนกลาง ควรดำเนินการนำเสนอเข้าสู่ระบบแผนของหน่วยงาน โดยการประสานงานของ ททท. โดยตรง หรือโดยผ่านคณะกรรมการกำกับแผน โครงการเหล่านี้ได้แก่ โครงการประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเกาะพะงัน โครงการการทำผังแม่บทพื้นที่เฉพาะบริเวณท่องเที่ยว เป็นต้น

4) โครงการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ ดำเนินการของ ททท. โดยตรง ให้บรรจุไว้ในระบบแผนงานและโครงการของ ททท. รวมทั้งมอบหมายงานโดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน โครงการเหล่านี้ได้แก่ โครงการส่งเสริมมาตรฐานการบริการท่องเที่ยว โครงการการฝึกอาชีพด้านบริการ และโครงการเผยแพร่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

นอกจากนี้ การติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผน นับว่ามีความสำคัญ ททท. ควรจัดให้มีการติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผลการดำเนินการของโครงการ เพื่อทราบการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และการบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมของการจัดการท่องเที่ยว ภายใต้ขีดความสามารถรองรับ โดยผ่านกระบวนการติดตามผล ดังนี้ การติดตามประเมินผลโครงการ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ติดตามประเมินผล และผ่านการจัดทำรายงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับแผน และการประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับฯ ควรมอบหมายให้สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานวิชาการ ดำเนินการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งควรดำเนินการทุก ๆ 5 ปี

BT 17746

ศูนย์ความรู้ (ศคร.)



BT17746

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

๑๙๖ พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทร (๖๖) (๐๒) ๕๗๙๑๑๒๑-๓๐, ๕๗๙๕๕๑๕, ๕๗๙๐๑๖๐, ๕๗๙๘๕๓๓
โทรสาร (๖๖๒) ๕๖๑๔๗๗๑, ๕๗๙๘๕๓๓ เทล็กซ์ ๒๑๓๙๒ TISTR TH